"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 209 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Keskiviikkona, syysk. 26 p:nä—Wed., Sept. 26 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Kutomotyöläiset perustaneet uuden union

NEW YORKISSA PIDETTY KONVENTSIONI AVANNUT UUDEN JAKSON YHDYSVALTAIN KUTOMOTYÖLÄISTEN TAISTELUISSA

NEW YORK, syysk. 24. — Tämän päivän "Daily Worker" on julkaissut huomattavalla paikalla lehdessä selostuksen lauantaina New Yorkissa kokoontuneen Yhdysvaltain kutomotehtaiden työväen edustajain konventsionista.

Konventsioni edusti laajoja työläispiirejä

Konventsionin tärkein tulos oli sunnuntaina tehty päätös uuden kansallisen kutomotyöläisten union muodostamisesta. Satakuusikymmentäyhdeksän edustajaa seitsemästä Uuden Englannin ja Keski-Atlannin valtioista ja 21:stä kutomoteollisuuskaupungista, edustaen 18,320 jäsentä, joiden vaikutuksen ja johdon alaisena on 131,623 kutomotyöläistä, äänestivät suurella innostuksella uuden National Textile Union of America-nimisen kutomotyöläisten liiton perustamisen puolesta.

Konventsioni alkoi lauantaina kutomotehdaskomiteain kansallisen sihteerin, Albert Weisbordin, pitämällä puheella, jonka jälkeen valittiin kokouksen virkailijat. Tervehdyspuheiden jälkeen valittiin päätöslause- ja valtakirjain tarkastajain komiteat.

Kutomotyöläiset ovat kamalan riiston alaisina; työläiset tarvitsevat järjestöä, joka ei antaudu pomojen agentiksi

Weisbord sitten loi tyhjentävän katsauksen kutomoteollisuudessa vallitsevaan tilanteeseen sekä siinä olevien työläisten asemaan ja kysymyksiin, jotka odottavat ratkaisua, jotta voitaisiin taistella uuden kansallisen union- rakentamiseksi. Keskustelussa valaistiin sitä suunnatonta riistoa, jonka alaisina kutomotyöläiset työskentelevät. Edustaja toisensa jälkeen nousi puhumaan, miten tarpeellinen on sellaisen union muodostaminen tehdasorjille, joka ei ryhdy toimimaan pomojen agenttina ja huonontamaan oloja, vaan toimii välineenä työläisten vapauttamiseksi nykyisestä sorretusta asemastaan.

Tuhansien hiilenkaivajain tervehdyksen

toi kokoukselle Ella Reeve ("Äiti Bloor"), tunnettu työväen luokkataistelun veteraani, selostaen, miten kaivostyöläisten edustajat olivat pitäneet Pittsburghissa konventsioninsa Lewisin sakin ja poliisin terrorin alla, miten todellisuudessa oli muodostunut kaksi konventsionia: toinen jota pidettiin vankilassa ja toinen, jota pidettiin salassa, ja miten kaikesta vainosta huolimatta konventsioni oli saanut työnsä loppuunsuoritetuksi ja uuden kaivosmiesten union perustetuksi.

Konventsionin edustajat jakautuivat komiteoihin, valmistelemaan päätösehdotukset uuden union sääntöjen, menettelytapain, naisten, nuorison ja lasten toiminnan suhteen. Sen jälkeen, kun päätökset oli muodostettu komiteoissa, hyväksyi konventsioni ne yksimielisesti.

Konventsionin viimeisiin tehtäviin kuuluu valita uudelle uniolle toimeenpaneva johto ja virkailijat.

Uudella uniolla tulee olemaan suuri tehtävä

Uuden union perustamista koskevalla päätöksellään ovat konventsionin edustajat, joista useimmat ovat aikaisemmin kuuluneet taantumukselliseen A. F. L:n alaiseen tekstiilityöläisten unioon, suorittaneet kauaskantoisen työn, sillä uusi unio tulee muodostumaan teollisuusliittopohjalle ja saattamaan nykyään enemmän tai vähemmän irrallisina toimivat kutomotehdaskomiteat keskitetyn johdon alaiseksi sekä keskittämään koko kutomotyöläisten toiminnan entistä tehokkaampaan taisteluun yhteisten etujen puolesta, union silti pysyessä jäsenjoukkojen johtamana järjestönä.

SÄHKÖJOHTOTYÖLÄISET SAAVAT LISÄÄ PALKKAA

Winnipeg, syysk. 26. — Winnipegin kaupungin sähkölaitoksen johtotyöläiset tulevat saamaan palkankorotuksen 91 1|2 sentistä 94 senttiin, jotta heidän palkkansa olisi yhtä suuri kuin yksityisen sähkölaitoksen vastaavilla työläisillä. Edelleen on harkittavana korotuksen maksaminen taannehtivasti tammikuun 1 päivästä alkaen.

Jugoslavian sisäinen selkkaus

Kroatialaiset eivät tunnusta Belgradin tynkäparlamentin tai hallituksen tekoja itseään sitoviksi

ZAGREB, Kroatia. — Äskettäin antamassa julistuksessaan kehoittaa Kroatian talonpoikaispuolueen toimeenpaneva komitea kroatialaisia panemaan toimeen kansallisen boikotin kaikkiin Belgradin hallituksen tai tynkäeduskunnan toimenpiteisiin nähden.

Määräyksessä selitetään, että kaikki hallituksen toimenpiteet ja Belgradin parlamentin lainsäädäntö ei ulotu Kroatiaan, ja julistetaan Belgradin hallitus väkivaltaiseksi sortovallaksi samalla, kun ilmoitetaan, että kroatialaisten kansanedustajain aikomuksena on pysyä edelleenkin poissa Belgradin parlamentista.

Vehnäsadosta on puolet puituna

PAKKASISTA HUOLIMATTA JATKUVAT PUINTITYÖT JA SYYSKYNNÖT

WINNIPEG, syysk. 26. — Tänne saapuneiden tietojen perusteella lasketaan, että noin puolet aavikkomaakuntain vehnäsadosta on jo tähän mennessä saatu puiduksi ja vaikka ilmat ovat kaikissa aavikkomaakunnissa viime aikoina olleet erittäin kylmät, ja vaikka monin paikoin on satanut luntakin, niin ovat sääsuhteet yleensä niin kuivat, että puiminen saattaa edelleen esteettömästi jatkua. Viikon vaihteessa ilmotetaan pakkasten olleen erittäin voimakkaat, sillä öisin on lämpömittari osottanut jopa 14 asetta, mikä vastaa viittä palkkasastetta Celsiuksen asteikon mukaan.

Syyskyntöjen ilmotetaan olevan käynnissä suuremmassa määrin kuin milloinkaan ennen lännellä.

Pyrkivät korottamaan työläisten palkkoja työtehoa lisäämällä

Valajain järjestön puheenjohtaja sanoo pelkäävänsä lakkoja yhtä paljon kuin työnantajatkin

MONTREAL, syysk. 26. — Tänne kokoontuneen International Moulders' Union of North American 27:ttä konventsionin avajaisissa pitämässään puheessa lausui mainitun valajain järjestön presidentti M. J. Keough: "Me vastustamme lakkoja mahdollisesti yhtä paljon kuin työnantajatkin. Meidän tunnuslauseemme on mieluumminkin yhteistoiminta, kuin työnantajia vastaan taisteleminen. Me olemme yhteistoiminnassa työnantajain kanssa poistaaksemme turhat kustannukset valimoissa, toivoen tällä tavalla kykenevämme vähentämään valutuotteiden tuotantokustannuksia ja sen kautta lisäämään niiden ostokykyä (palkkoja), jotka työskentelevät ja ansaitsevat leipänsä valutöissä ja sydämien (keernojen) valmistamisessa."

Tämän työläisten järjestön päämiehen puheen luulisi lähteneen jonkun työnantajan suusta, sillä siinä ei ole hituistakaan työläisten oikeuksien puolustamisen henkeä, vaan on tämä arvon herra valmis jättämään työläiset työnantajain armoille. Mainitut kohdat puheesta ovat loistavana osotuksena siitä taantumuksellisesta hengestä, mikä vallitsee Amerikan työväenliiton ja siihen kuuluvien milt'ei kaikkien ammattiliittojen johdossa kansainvälisen rajan kummallakin puolella.

Pyrkiessään luomaan tervettä henkeä ja työläisten etujen puolustamista ammatillisissa järjestöissä ovat kommunistit joutuneet näiden taantumuksellisten johtajain vihan ja vainon alaiseksi, joista on ollut seurauksena kommunistien karkottaminen lukuisista ammattiliitoista. Viimeisimpänä näytteenä tästä oli, kun Canadan ammattijärjestön konventsiooni riisti kommunistipuolueen sihteeri John MacDonaldilta vastoin ammattijärjestön sääntöjä, hänen edustajaoikeutensa.

Varkaat saaneet 25,000 dollarin saaliin

TORONTO, syysk. 26. — Gordon MacKay Companylta ovat varkaat saaneet Frontkadun varrelta noin 25,000 dollarin arvoisen saaliin viedessään silkkiä ja muita arvokkaita kankaita sekä noin 125 arvokasta kelloa. Varkaat lienevät pakanneet tavarat seitsemään matka-arkkuun, jotka ovat samoin kadonneet.

Hiilenkaivajat työministerin houkuteltavina

YRITTÄÄ SAADA TYÖLÄISET PERÄÄNTYMÄÄN AINAKIN TOISTAISEKSI VAATIMUKSISTAAN

WINNIPEG, syysk. 26. — Viime elokuun 11 päivänä lakkoontui Waynessa, Albertassa noin 700 hiilenkaivajaa, kun työnantajat yrittivät panna käytäntöön uudet palkanmaksuperusteet, joiden työläiset väittävät vähentävän heidän ansioitaan.

Työriitaisuuksien sovittamislain perusteella jätettiin asia sovittelulautakunnan käsiteltäväksi. Lautakunta luonnollisesti tuli siihen päätökseen, että ehdotettu uusi järjestelmä ei aiheuttaisi työläisten ansioiden vähentymistä ja ehdotti, että työläiset hyväksyisivät sen. Mutta työläiset kieltäytyivät hyväksymästä lautakunnan ehdotusta ja havaintoja.

Tämän johdosta hankittiin paikalle liittohallituksen työministeri Peter Heenan, toivossa, että hän onnistuisi taivuttamaan työläiset työnantajain ehtoihin. Kun asiasta oli työnantajain ja työläisten edustajain yhteisessä neuvottelussa keskusteltu 12 tuntia niin ei ministerin "välitysehdotusta", että työläiset palaisivat töihin kokeeksi kuuden kuukauden ajaksi työnantajain ehdoilla ja ryhtyisivät uudelleen taisteluun, jos sen jälkeen havaitsisivat ansionsa vähenneen, saatettu työläisten taholta hyväksyä. Työläisten edustajat lupasivat kuitenkin esittää ehdotuksen lakkolaisten käsiteltäväksi.

Herrat toivovat, että ministerin "välitysehdotus" tultaisiin työläisten kokouksessa hyväksymään.

Canadan ensimäinen 220,000 voltin sähköjohtolinja

Johtaa sähköä Paugan Fallsista Quebecista, Torontoon

HULL, Que., syysk. 25. — Gatineau Power Companyn 220,000 voltin sähköjohtolinja voiman johtamiseksi Paugan Fallsista Torontoon ja länsi-Ontarioon, on suoriutunut kokeiluista onnellisesti.

Canadassa ei ole ollut ennen 220,000 voltin johtolinjaa, eikä muuallakaan maailmassa tiedetä olevan sen korkeammalla volttimäärällä ladattua linjaa. Muutamien täydennyksien jälkeen pannaan linja lokakuun 1 päivänä kuljettamaan sähkövoimaa luonnonvoimien äärestä suuriin asutuskeskuksiin.

Rikostilastoa Ontariosta

Irtolaisuudesta vankeudella rangaistuja 2,494

TORONTO, syysk. 26. — Maakunnassa tuomittiin vankeuteen viime vuoden kuluessa kaikkiaan 20,578 henkeä, joista 6,342 oli tuomittu aikasemmin kerran tai useammin.

Murhasta tuomittiin 18, osottaen kahden tapauksen lisääntymistä edelliseen vuoteen verraten. Miestaposta tuomittuja oli 49, osottaen 12 tapauksen lisäystä. Mielenvikaisia tuomittiin vankeuteen 273, osottaen 25 tapauksen vähenemistä.

Väkijuomain myynnistä ja juopumuksesta tuomittiin vankeuteen kaikkiaan 8,466 henkeä. Murtovarkaudesta, ryöstöstä ja varkaudesta tuomittiin 3,060; irtolaisuudesta 2,494; moniavioisuudesta, haureuspesien pitämisestä, sopimattomista tarjouksista ja viettelemisestä 576; pahoinpitelystä 576; ja petoksista 532 henkeä.

Ontarion 47 vankilan kustannukset nousivat 1927 331,091 dollariin, edellisen vuoden 306,256 dollaria vastaan.

Vankeuteen tuomittujen lukumäärä nousi edelliseen vuoteen verrattuna 136. Kasvatuslaitoksiin tuomittuja tai siirrettyjä oli 814 henkeä enemmän kuin edellisenä vuotena.

Tuomituista oli 7,798 perheellisiä ja 12,780 perheettömiä. Luku- tai kirjotustaidottomia oli 15.6 prosenttia. Joka 20:s tuomituista oli syntynyt Yhdysvalloissa. Vuoden kuluessa karkasi 18 vankia, joista yhdeksän saatiin kiinni uudelleen.

Berlin, syysk. 25. — Preussin edustajakamariin on asetettu kovaääninen mikrofoni puhemiehen käytettäväksi. Tämä laite suurentaa kuiskauksenkin ukkosen jylinän tapaiseksi ääneksi, joka saa edustajat pian pakenemaan koko istuntosalista, korvien jäädessä humisemaan vielä tuntikausia sen jälkeen, kun heihin on sovellettu tämänlaista kuria.

Satoja ihmisiä taasen vangittu Puolassa

VALTIOLLINEN POLIISI VAITTAA KEKSINEENSÄ SALAISEN VAKOILUJÄRJESTÖN

VARSOVA, syysk. 25. — Useita satoja henkilöitä on vangittu eilen syytettyinä valkovenäläiseen (nimitys tarkoittaa kansallisuutta, ei tunnettua valkoryssäkäsitettä) vakoilujärjestöön kuulumisesta, joka järjestö kuulemma on ulottunut yli koko Itä-Puolan, päämajana Baranowico. Otaksutaan, että suuri määrä sotilasasiakirjoja olisi varastettu. Muuan upseeri, joka saatiin kiinni liikekannallepanosuunnitelmien varkaudesta, on ammuttu. — On huomattava että vakoilusyytös saattaa vain olla veruke joukkovangitsemiselle, joka on jatkoa Puolassa viime aikoina harjoitetulle poliittiselle vainolle.

Pidätetty kuuden vuoden kuluttua murhatyöstä

ELONKORJUUSSA OLLUT SAKSALAINEN VANGITTU

PORT ARTHUR, Ont., syysk. 26. — Murhattuaan kuusi vuotta takaperin Saksassa erään pankin lähetin, on tänne tuotu vangittuna Johann Klimet niminen saksalainen, jonka liittovaltion kuninkaallinen Canadan ratsupoliisi vangitsi joku aika takaperin Bridgenissä, lähellä Calgarya Albertassa, missä hän oli elonkorjuutöissä.

Viime toukokuun 16 päivänä tiedotti Saksan poliisi, että Klimetin epäillään olevan Canadassa ja pyysi samalla ryhtymään toimenpiteisiin hänen pidättämisekseen. Hän oli yhdessä erään toisen pidätetyn kera ryöstänyt heinäkuussa 1922 noin 15,000 dollarin arvosta rahaa, jossa yhteydessä pankin lähetti oli tullut surmatuksi.

Tämän jälkeen oli Klimet muun muuassa piilotellut Ranskassa, missä hänen väitetään oleskelleen kolmisen vuotta.

Hänet tullaan todennäköisesti tuomitsemaan täällä. Viranomaiset odottavat vaan todistusainehistoa Saksasta.

Imperialistinen Simonin komissioni saapuu Intiaan

Väestö tulee todennäköisesti taasen osoittamaan mieltään komissionia vastaan

LONTOO. — Komissioni, joka oli englantilaisten toimesta määrätty "tutkimaan" Intian autonomiaa, tulee palaamaan takaisin Intiaan torstaina, tk. 27 pnä. Komissionin johdossa on Sir John Simon.

Kun komissioni saapui Intiaan ensimäisen kerran viime helmikuussa asetti väestö sen boikottiin brittiläisten tavarain kera, koska piti sitä imperialistisen sorron välikappaleena. Komissioni oli pakoitettu lähtemään Intiasta, koska oli pelättävissä jatkuvia laajempia levottomuuksia. Nyttemmin otaksutaan löytyvän parempi maaperä komissionin "työskentelylle", koska senaatti oli hyväksynyt päätöksen, jossa kannatti yhteistoimintaa brittiläisten kanssa.

Alempi edustajakamari on kuitenkin tehnyt päinvastaisen päätöksen. Englantilaiset pelkäävät uusien mielenosoitusten puhkeamista.

Ontario lainaa 10,000,000 dollaria Englannista

Yhdysvaltalaiset rahamarkkinat erittäin kireät osakekeinottelun

TORONTO, syysk. 26. — Maakuntahallitus on juuri lopettanut neuvottelut Montrealin pankin kanssa 10,000,000 dollarin lainaamiseksi vuoden ajaksi Englannista 5.118 prosentin korolla. Sitten vuoden 1905 ei Ontario ole lainannut englantilaisilta markkinoilta, sillä New Yorkista on ollut edullisempi lainata, ellei lainaa ole voitu sijoittaa kotimaassa.

Vuosi takaperin rasitettiin kuuden kuukauden lyhytaikaista lainaa 4.25 prosentin korolla, mutta nyt täytyy N. Yorkissa maksaa 7.25 prosenttia. Lainauskoron nouseminen johtuu kiihtyneestä osakekeinottelusta, jota varten lainataan milt'ei kaikki liikenevät käteiset varat.

Pankkiirit väittävät, että kun rahat pitää siirtää Lnotoosta Canadaan, niin siitä on maksettava vielä 44,000 dollaria vaihtopalkkiota, joten lainan lopulliset kustannukset tulevat nousemaan 5.628 prosenttiin. Kun vuosi takaperin voitiin lainata 4.25 prosentin korolla, niin kuvaa se yleensä kiristyneitä rahamarkkinoita.

Maailman suurin kansanvaellus Mantshuriassa

MILJOONIA KIINALAISIA MUUTTANUT MANTSHURIAAN VIIME VUOSINA — HALLITUS KISKOO 40 % TALONPOIKAIN SADOSTA

LONTOO, syysk. 25. — Maailman suurin siirtolaistulva esiintyy nykyään Kiinasta Mantshuriaan, kertoo "Daily Expressin" Shanghain kirjeenvaihtaja. Miljoonat kiinalaiset ovat lähteneet vaeltamaan uusille asuinsijoille, välttääkseen nälänhätää, mikä on seurannut monia vuosia kestäneistä Kiinan sisällissodista. Kiinalaiset siirtolaiset kulkevat pohjoiseen, missä ovat ryhtyneet asuttamaan Mantshurian hedelmällisiä, mutta vielä puoliksi tyhjiä tasankoja.

Mantshuriassa oli ainoastaan 3,000,000 asukasta muutama vuosi ennen venäläis-japanilaista sotaa, huomauttaa kirjeenvaihtaja. Nykyään siellä on 25,000,000 asukasta ja tämä luku voi tulla kaksinkertaiseksi lähi vuosina. Tänä vuonna on 2,000,000 kiinalaista mennyt pohjoiseen "luvattuun maahaan".

Siirtolaiset joutuvat virkavallan ja kapitalistien kynittäviksi

Japanilaiset viranomaiset Mantshuriassa sekä teollisuus- ja kauppapiirit kaikilla tavoin koettavat edistää tätä kansanvaellusta. Etelä-Mantshurian rautatie edistää myöskin pakolaisten maahanmuuttamista. Mantshuria ei kuitenkaan ole todellisuudessa mikään luvattu maa uusille tulokkaille, jotka ovat olleet pakoitetut jättämään entiset hedelmälliset asuinsijansa Kiinassa vain sotien ja sisäisten levottomuuksien takia. Päinvastoin japanilaiset kapitalistit ja mantshurialainen virkavalta ovat muodostaneet siirtolaisuusliikkeestä suuritulolsen liikehomman. Antamalla siirtolaisille "ilmaista" maata, siemeniä, karjaa ja maatalousvälineitä, ottavat he heiltä takaisin suuria voittoja sadon yhteydessä. Kokonaista 40 prosenttia siirtolaisten sadosta menee maksuina ja veroina viranomaisille.

Miljoonat siirtolaiset ajautuvat Mantshuriaan sen vuoksi, että se on ollut toistaiseksi ainoa pakopaikka sodan, nälän ja ruton tehdessä hävitystyötään vanhoilla kotiseuduilla. Kiinalaista talonpoikaisväestöä houkuttelee Mantshuriaan vain mahdollisuus säilyttää henkensä ja saada alkeelliset vaatimattomat elämäntarpeensa tyydytetyksi, eikä mitkään muut erinomaiset edut. Sen vuoksi se muodostaakin erinomaista ainesta kapitalistiselle riistolle.

Kulkutautiin kuollut noin 15 prosenttia alkuasukkaista

Kulkutauti raivonnut MacKenzie-joen varrella ja tappanut ainoastaan alkuasukkaita

PRINCE RUPERT, B. C., syysk. 25. — Joillakin seuduilla Mackenzie-joen varrella on siellä raivonut salaperäinen kulkutauti tappanut noin 15 prosenttiakin alkuuasukkaista, ilmottaa tänne saapunut tutkimusretkikunnan johtaja kapteeni V. Perfelieff, joka on seurueensa kera kulkenut eri seuduilla Canadan pohjoisosissa.

Hän sanoo influensan jättäneen milt'ei kaikki valkoihoiset asukkaat koskemattomiksi. Yksi ainoa valkoihoisen sairastuminen on toistaiseksi saatettu todeta. Tautiin kuolleiden lukumäärää on toistaiseksi vaikea todeta, sillä sen vaikutusalue on erittäin laaja. Canadan kuninkaallisen ratsupoliisin miehet ovat kuitenkin tutkimassa taudin tuhoja, joista saatanee piakkoin tarkempia tietoja.

— Sekottamalla erittäin vähän kultaa lasiin voidaan valmistaa tuotetta, mikä on toiselta puolen läpikuultavaa ja toiselta puolen kuultamaton.

Tulva tekee tuhoa Pohjois-Carolinassa

Viisi jokea tulvinut, peittäen 500,000 eekkeriä veden alle

RALEIGH, N. C., syysk. 25. — Itäisessä osassa Pohjois-Carolinan valtiota on viisi jokea, Tar, Neuse, Roanoke, Cape Fear ja Southjoet tulvinut rankkasateiden jälkeen, ja sadat neekeriperheet ovat joutuneet pakenemaan kodeistaan. Viisisataatuhatta eekkeriä maata on veden alla ja maanteitä ja rautateitä on tulva huuhdellut käyttökelvottomiksi. Tulva on erittäin ankara Kingstonin tienoilla ja Weldonin kohdalla on Roanoke-joki 42 jalkaa korkealla.

Uittotyöläinen on hukkunut jokeen

OLLUT KANOOTILLA SIIVOAMASSA PUITA JOEN RANNOILTA

(Vapauden kirjeenvaihtajalta)

SMOOTH ROCK FALLS, Ont., syysk. 24. — Täällä on hukkunut noin 24-vuotias ranskalainen uittotyöläinen, joka lähti aamulla pienessä kanootissa siivoamaan joen rannoille jääneitä puita. Kun häntä ei kuulunut enää iltapäivällä töihin, niin ryhdyttiin epäilemään hänen kohtaloaan ja lähdettiin tutkimaan joelle.

Tällöin löydettiin hänen käyttämänsä kanooti ylösalaisin kääntyneenä joesta, josta päätettiin mies hukkuneeksi. Kaikista naarauksista huolimatta ei miehen ruumista ole onnistuttu löytämään.

Työläinen oli Abitibitrustin töissä.

Työläisten olisi vaadittava, että rannoille jääneitä puita irrotettaessa on käytettävä veneitä, joissa pitää olla ainakin kaksi miestä. Sillä kanootit ovat tähän työhön liian keveitä ja herkkiä kaatumaan. Jos työläinen yksinään veneessä ollessaan joutuu veden varaan, niin ei ole pelastajaa ja avun antajaa. Tämän vuoksi pitää veneessä oli vähintään kaksi työläistä.

Lääkärit riidelleet työväen tapaturmain korvauslain takia

Kokous on täytynyt keskeyttää syntyneen hälinän ja levottomuuden vuoksi

SHERBROOKE, Que., syysk. 26. — Täällä pidetty Quebecin lääketieteellisen yhdistyksen kokous täytyi keskeyttää kun suuttuneet lääkärit tekivät saapuvilla olleelle maakunnan työläisten tapaturmain korvauslautakunnan edustajalle ja ylilääkärille niin paljon kysymyksiä, että niihin ei ehditty saamaan vastausta. Lautakunnan ylilääkäri tri J. E. Belanger yritti selittää, että kysymyksessä ei ole mainitun lain arvosteleminen ja että suuttuneet lääkärit ei kykene sitä muuttamaan.

Lääkärit olivat etupäässä suuttuneita, loukkaantuneille työläisille maksettavien korvauksien pienuudesta. Kun kokouksen puheenjohtaja ei pyynnöistä huolimatta saanut aikaan järjestystä, niin täytyi hänen julistaa kokous keskeytetyksi mielialan rauhottamista varten.

Tuhannet sairastavat kulkutautia Porto Ricossa

15,000 influensatapausta ja 5,000 malariasairasta

SAN JUAN, Porto Rico, syysk. 25. — Saarella riehuneen myrskyn jälkeen ovat influensa ja muut kulkutaudit ryhtyneet tekemään hävitystyötään. Punaisen ristin virkailijat ilmoittavat, että on sattunut 15,000 influensatapausta ja leviää tauti kaikkialla. Keuhkokuume on myöskin alkanut lisääntyä.

Neuvottelukokouksessa, jossa olivat edustettuina 76 saaren 77:stä kaupungista ja kauppalasta, ilmoitettiin 284,000 ihmistä olevan kodittomina 38:ssa kylässä ja kaupungissa. Tämä luku tulee mahdollisesti kohoamaan kaksinkertaiseksi sen johdosta, että monilta paikkakunnilta ei ole saatu vielä lopullisia tietoja. Kaupungeista on tähän mennessä ilmoitettu 210 ihmistä saaneen surmansa ja 2,771 loukkautuneen. Hätäaputoiminta on kuulemma täydessä käynnissä.

Kelloggin sopimuksen arvottomuus

NEUVOSTOLIITON SOTAKOMISAARI OSOITTAA ETTEI SODANKIELTOSOPIMUS VÄHENNÄ SODANVAARAA

LONTOO, syysk. 25. — Lontoon "Timesin" edustaja on lähettänyt Riiasta tiedon, jonka mukaan Neuvostoliiton sota-asiain kansankomisaari Voroshilov on pitänyt puheen Kievissä, jossa puheessa selosti Neuvostoliiton suhtautumista Kelloggin sodankieltosopimukseen. Voroshilovin sanotaan huomauttaneen, että Neuvostoliitto ei ole ottanut Kelloggin sopimusta vakavalta kannalta, vaan allekirjoittanut sen taktillisista syistä, estääkseen toisia valtoja syyttämästä Neuvostoliittoa "punaisesta" imperialismista. Hän vakuutti kuulijoilleen, että sodanvaara on todellinen ja että Neuvostohallitus ei ole liioitellut sen luonnetta, tahi kiinnittänyt kohtuutonta huomiota Neuvostoliiton sotavoimien vahvistamiseen, sillä "ilman punaista armeijaa, emme voisi jatkaa olemassaoloamme ainoatakaan viikkoa."

Taantumuksellinen porvarilehti on tietenkin laatinut uutisensa siihen sävyyn, että se osoittaisi Neuvostoliiton muka suhtautuvan välinpitämättömästi kansainvälisen rauhan ja aseistariisumispyrkimyksille. Neuvostoliitto on kuitenkin moneen kertaan antanut todistuksia rauhan pyrkimyksistään sekä halustaan edistää yleistä aseistariisumista. Voroshilov puheessaan on ilmeisesti vain alleviivannut niitä perusteluja, joiden nojalla Neuvostoliitto ilmoitti allekirjoittavansa Kelloggin sopimuksen, ja jotka osoittavat, ettei mainittu sopimus ilman aseitariisumista turvaa kansainvälistä rauhaa. Edelleen on V. tehostanut sitä, että vihamieliset kapitalistiset valtiot eivät jättäisi Neuvostoliiton hetkeksikään rauhaan, ellei Neuvostoliitto pystyisi punaisella armeijallaan torjumaan niiden imperialistiset hyökkäykset.

Intian bolsheviikkilaki joutunut karille

Edustajakamari hyljännyt hallituksen "turvallisuus" lakihankkeen

SIMLA, Intia, syysk. 25. — Hallituksen lakiesitys "yleisestä turvallisuudesta," joka olisi antanut virkavallalle vapaat kädet karkoittaa maasta epämieluisia ulkomaalaisia tai sellaisiksi selitettyjä aineksia, ja jota on pidetty erikoisesti kommunisteja vastaan tähdättynä tekeleenä, hylättiin eilen lakia säätävässä kokouksessa edustajakamarin presidentin Patelin äänellä sen jälkeen, kun äänet menivät tasaan äänestyksessä.

Äänet jakautuivat 61—61 hallituksen ehdotuksesta äänestettäessä, jossa ehdotuksessa kannatettiin lain käsittelyä sellaisena, kuin se oli muodostunut valitun komitean korjaamana. Kun puhemies Patel äänesti lakia vastaan sai hän raikuvat suosionosoitukset oppositsionin penkeiltä.

Australian satamalakkolaiset niskoittelevat edelleen

Union virkailijat koettavat saada työläiset lopettamaan lakkonsa

MELBOURNE, Australia, syysk. 25. — Maakuntain välisessä satamatyöläisten union virkailijain konferenssissa ovat union virkailijat päättäneet kehoittaa lakossa olevia satamatyöläisiä lopettamaan taistelunsa sekä hyväksymään välitysoikeuden määräyksen. Union virkailijat asettuivat sille kannalle, että työläisten vastustus sotii ammattiunioiden solidarisuutta vastaan.

Työläiset ovat taistelleet välitysoikeuden määräystä vastaan sen johdosta että jos työnantajille annettaisiin oikeus ottaa työhön satamatyöläisiä kahdesti päivässä, joutuisivat työläiset työnsaantiin nähden epävarmaan asemaan ja kärsimään joutilaisuudesta.

Ammattiunioiden johtajat pettivät työläisten taistelun ja julistivat lakon päättyneeksi. Nyttemmin koettavat he taivuttaa työläiset noudattamaan lakon lopettamispäätöstä, samalla kun aikovat ryhtyä neuvottelemaan laivanvarustajain kanssa rikkureiden poistamisesta, johon herroilla ei näytä olevan halua suostua.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ontario, [illegible]

TOIMITTAJAT: A. VAARA. E. A. TENHUNEN. H. SULA. [illegible]

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA: [illegible]

TILAUSHINNAT: [illegible]

VAPAUS (Liberty) The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

[illegible] Liberty Building, 22 Lorne St. [illegible] Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. [illegible]

[illegible] J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Etelä-Ontarion tovereille

Olemme tämän kohta loppuun kuluneen kesän aikana julkaisseet muutamia eri alueiden numeroita, viimeisimmäksi Port Arthurin alueen numeron. Seuraavana tulee ilmestymään Etelä-Ontarion alueen numero, tulevan lokakuun 23 p:nä. Tovereiden Etelä-Ontarion alueella — Torontossa, Rajakaupungeissa, Oshawassa, y.m. — tulee viipymättä asettaa päiväjärjestykseensä ensimäiselle tilalle kirjotusten, kuvain, y.m. varaamisen tähän Etelä-Ontarion alue-numeroon. Kirjotuksissa tulisi käsitellä niitä asioita, mitkä tällä erää ovat kaikkein tärkeimpiä itsekullakin paikkakunnalla — työväen poliittista ja ammatillista järjestäytymistä, suomalaisten lukumäärää ja Vapauden levikkiä niiden keskuuteen, Vapauden asiamiesten ja kirjeenvaihtajain toimintaa, nuorison ja järjestönuorten toimintaa, naisjaostojen ja palvelijataryhdistysten toimintaa, voimisteluurheilun ja näytelmäseurain toimintaa, y.m. niin henkiseen kuin myös fyysilliseen valistukseen kuuluvia pyrinnöitä. On luonnollista, että kaikkia ylämainittuja asioita on mahdoton yhdessä kirjotuksessa käsitellä. Siksipä eri paikkakuntain tovereiden tuleekin heti tämän luettuaan kutsua koolle kokouksen päättämään, mitä asiasta itsekukin toveri velvotetaan kirjottamaan. Kirjotuksia saatetaan täydentää ja tehdä kiintoisemmiksi kuvilla. Kirjotusten yhteydessä julkaistavain kuvain tulee olla toimituksessa viimeistään lokakuun 15 p:nä; ja kirjotusten niin pian kuin mahdollista, mutta viimeistään lokakuun 20 p:nä. Toimeen siis Etelä-Ontarion toverit! Osottakaa, mitä te saatte aikaan!

Leninin teokset suomeksi

Punainen Karjala kertoo, että Neuvostoliiton kommunistisen puolueen Keskuskomitea on myöntänyt huomattavan määrän varoja Leninin teosten julkaisemiseksi eri kansallisuuksien kielille. Karjalalle tullaan tämän päätöksen nojalla luovuttamaan 5.500 ruplaa. Karjalan Kansankomissaarien neuvosto on mainitun summan päättänyt luovuttaa valistusasian komissariaatille Leninin teosten julkaisemiseksi suomenkielelle ja merkinnyt sen liitettäväksi julkaisutoiminnan 5-vuotissuunnitelmaan. Asia on jätetty edelleen Karjalan Toimeenpanevan Keskuskomitean vahvistettavaksi.

Kuten tiedetään, on Leninin erinäisiä teoksia julkaistu suomeksi osin Leningradissa, osin Suomessa ja täällä Amerikassa. Mutta Leninin teokset ansaitsevat kaikki tulla julkaistuksi suomeksi, siksi tätä ilmotusta onkin tervehdittävä ilolla. Ja sikäli kuin ne ilmestyvät, tullaan niitä varmastikin hankkimaan tänne levitettäviksi kustannusliikkeidemme toimesta.

Yhdysvaltain teollisuuden teknillinen edistyminen

loihtii esille osittaiskriisejä, jotka ajavat liikkeelle laajat työläiskerrostumat. Etelän teollistuttaminen henkii työttömyyttä, palkkojen polkemisia, elämän epävarmuutta sadoilletuhansille työläisille Uudessa Englannissa. Kriisi kaivosteollisuudessa toimii perustana kuohunnalle suurien kivihiilenkaivajien joukkojen keskuudessa. Teknillinen edistyminen maanviljelyksessä, itse se tosiasia, että 1925 oli 200,000 traktoria ja 1927 jo 700,000 traktoria käytännössä, tekee satojatuhansia farmareita "tarpeettomiksi" ja luo kriitillisen tilanteen Amerikan maanviljelysväestön laajojen osien keskuudessa. Teollisuuden teknillinen edistyminen muokkaa nopeassa tahdissa maaperää yhteiskunnalliselle vallankumoukselle myös Yhdysvalloissa.

Amerikan skandinaavialainen työväki protesteeraa

Amerikan skandinaavialaisen työväenliiton hallinto on lähettänyt Washingtonissa olevalle Suomen edustajalle seuraavan kirjelmän:

Suomen hallitukselle:—

Suuttumuksella ja katkeruudella ovat tuhannet skandinaavialaiset työläiset Amerikassa lukeneet siitä ennenkuulumattomasta vainosta, johon Suomessa on ryhdytty edistysmielistä työväenliikettä vastaan, kun kymmeniä sen parhaita johtajia on vangittu, kun on toimitettu kotitarkastuksia näiden vangitsemisien yhteydessä viime huhtikuussa, kun poliisi turvaantui likaisimpiin provokatsionimenettelyihin ja välittömästi tukee ja kiihottaa työläisvakoilua, tätä kapitalismin häpeällisintä menettelyä taistelussa kansainvälistä työväenluokkaa vastaan, kun vankilassa ja poliisikuulustelussa kidutus ja henkeen käyvät uhkaukset ovat kyseessä, jne.

Kysytään väkisin, mistä johtuu kaikki tämä vallankumouksellisten työläisten vainoaminen, varsinkin kun tiedetään, että valkoinen Suomi aina 1918 vallankumouksen päivistä lähtien on pahoinpidellyt työläisiä hämmästyttävimmällä ja raaimmalla tavalla, jopa murhannut kymmeniätuhansia, niin että tämä häpeällinen teko vuonna 1928 menee yli kaikkien rajojen. Jo nyt on kautta maailman noussut protesti tätä Suomen barbarismia vastaan. Me, edustaen skandinaavialaisten työläisten liittoa, protesteeraamme tuhansien skandinaavialaisten työläisten jäsentemme ja useiden tuhansien sympatiseeraajien nimessä tätä sortoa vastaan. Selitetään, että syytetyt ovat harjottaneet kommunistista toimintaa. Onko se rikos? Täällä Amerikassa samoinkuin muissakin n.s. "sivistysmaissa" toimivat nämä kommunistiset puolueet vapaasti ja laillisesti. Mutta Suomi, samoinkuin Puola, Unkari, Liettua, Viro, y.m. vielä alhaisella tasolla olevat maat koettavat syyttää kommunisteja valtiopetoksesta y.m. Ulkomaalaiset asianajajat, kuten ruotsalainen lakimies Georg Branting, ovat osottaneet miten perusteettomia sellaiset syytökset ovat, miten tekaistuja, epäoikeutettuja ja keinotekoisia, yksinomaan suunnattuna tukahduttamaan Suomen nuorta voimakasta työväenliikettä, jota Suomen kapitalistiluokka ei kyennyt hukuttamaan vereen, näännyttämään vankiloissa tai masennuttamaan sorrolla, joukkovangitsemisilla ja lakkaamattomalla vainoilla.

Me protesteeraamme mitä jyrkimmin suomalaisten tovereidemme vainoa ja me lähetämme leimuavan tervehdyksemme kaikille vangituille tovereille ja kaikille taisteleville työläisille Suomessa.

Saakoon Suomen hallitus näiden vainojen tahrimana koko maailman työläisten ylenkatseen ja halveksumisen. Me vaadimme vapautta taisteleville tovereillemme ja oikeutta niille vapaasti ja avoimesti järjestää Suomen vallankumouksellista työväenliikettä.

Eläköön Suomen taisteleva työväenluokka!

AMERIKAN SKANDINAAVIALAINEN TYÖVÄENLIITTO

Fritz Söderqvist, siht.

Kominternin kuudennen kongressin manifesti

(LYHENNETTYNÄ)

Maailman kaikille työläisille, kaikille työtätekeville talonpojille, siirtomaiden sorretuille kansoille, kapitalististen armeijain sotilaille ja matruuseille

Toverit, veljet!

Kommunistisen Internatsionalen kuudes kongressi — kaikkien maailmanosien vallankumouksellisten työläisten, kaikkien kansojen, kaikkien kansallisuuksien ja rotujen edustajat — kohottaa äänensä Moskovasta — uudesti rakennettavan maailman punaisesta pääkaupungista — ja kehoittaa teitä, miljoonaisia kansanjoukkoja, kaikin voimin valmistautumaan pääoman julkeita voimia vastaan.

Riistäen julmasti työvoimaa, puristaen siitä kaiken elinnesteen, kuluttaen kuumeisesti proletaarien elimistöä, jotka ovat muuttuneet kapitalistisen tekniikan lisäkkeeksi, saattaen tieteen ihmekeksinnöt palvelemaan kultaista epäjumalaa, käyttäen uusia ihmeellisiä koneita, paiskaten miljoonat proletaarit katukivistöön ja tarjoten heille leivän asemasta kiviä, maailman valtias — pääoma — hyökkää työväenluokan oikeuksia ja vapautta vastaan, painaa entistä alemmaksi sen elintasoa, kohottaa valkoisen terrorin veristä luutaa ja taidokkaasti esittäen valheellisia fraaseja koko maailman rauhasta lataa uuden maailmansodan hävitysmiinoja.

Jälleen on imperialismi vetänyt pistimet esille. Joka päivä kärjistyy kilpailu finanssikapitalististen klikkien suurvaltojen välillä, yhä ankarammin puristetaan siirtomaita, yhä kireämmälle vedetään suopunkia proletaaristen tasavaltojen jättiläisruumiin ympärille.

Finanssitaloudelliset saartoyritykset useitten valtojen taholta — mahtavasta Amerikasta surkeaan Itävaltaan saakka, tuohon ruhjottuun kantoon Europan valtiojärjestelmässä; diplomaattisten ja sotilaallisten liittojen järjestäminen Neuvostoliittoa vastaan, alituiset provokatoriset uhkaukset marsalkka Pilsudskin tasavallan taholta, tuon röyhkeän tappelupukarin, joka kyynillisesti asettaa niinkutsutun kansanedustajiston huorien asemaan ja joka sitä äänekkäämmin tömistelee ratsusaappaitaan, mitä häpeällisemmin ja alhaisemmin nuoleksii Englannin ja Ranskan kenraalien ja ministerien saappaita; Ententen sotaväen esikuntien melkein avoin toiminta Itämeren maissa ja Rumaniassa; vihdoin — julkea provokatsioni Japanin imperialismin taholta, — kaiken tämän täytyy saada levottomiksi kaikki rehelliset työläiset, kaikki proletaarit, kaikki maailman sorretut, jotka näkevät Neuvostoliitossa todellisen isänmaansa, joka työväenluokan poikien verellä on valloitettu kartanoherroilta, kapitalisteilta, työtätekevän kansan julmilta vihollisilta.

Käyden rikollista sotaa Kiinassa, pommittaen kiinalaisia kaupunkeja, miehittäen Kiinan maita, ryöväten viimeisetkin elinlähteet Kiinan kansalta ja tuhoten sen tarmokkaimpia poikia; valmistellen hyökkäystä toinen toisensa kimppuun ja järjestäen voimiaan hyökkäykseen Neuvostoliittoa vastaan, aseistautuen hampaita myöten maalla ja merellä, veden alla ja ilmassa, mobilisoiden tieteen palvelemaan mitä tuhoisinta, barbaarisinta ja eläimellisintä sotaa, joka tuhoo ihmiskunnan myrkkykaasuilla, järjestäen keskiaikaisia "apinajuttuja" Darwinin teoriaa, tuota XIX vuosisadan huomattavinta teoriaa vastaan; julkaisten raivoavia lakeja "vahingollisten aatteiden" johdosta, puristaen sähkötuolille Saccon ja Vanzettin, — "sivistyneet" ryövärit, pääesikuntien pyövelit, salaisen diplomatian huijarit, pankkien ja trustien kuninkaat yhdessä oppineen ja oppimattoman, maallisen ja hengellisen lakeijasakkinsa kanssa kiljuvat bolshevikkien barbarisuudesta ja omasta "rauhan rakkaudestaan".

"Kansainliitto" — tuo Versaillesin, tuon viimeisten kymmenvuosien ryövärimäisimmän sopimuksen lapsiriepu, peittelee jäsentensä sotilaalliset työt aseistariisumissuunnitelmilla. Neuvostoliitto paljastaa pelin: suuret rauhan enkelit kieltäytyvät aseistariisumasta. Diplomaattinen komedia muuttuu törkeäksi ilveilyksi. Rauhannaamarit putoavat ja kaikille paljastuu imperialistien torahampaat.

Kätkien imperialistiset pyyteensä ja sotahankkeensa rauhansopimuksilla ja rauhanjutuilla, imperialistiset politiikot ryhtyvät kaikkiin toimenpiteisiin, lannistaakseen työväenluokan, lyödäkseen vallankumousliikkeen nousun siirtomaissa ja heikentääkseen rintaman selkäpuolta neuvostovalloissa. Terrori, työläisten säälimätön riisto ja niiden huippukerrosten ostaminen, yhtenäinen rintama laajoja työväenjärjestöjä vastaan, jos ne uhkaavat tulla vaarallisiksi, hajottamis- ja heikentämispolitiikka työväen riveissä, yhä yltyvät poliisien hyökkäykset kommunististen puolueiden kimppuun — siinä ajan tunnusmerkit. Englannissa ja Yhdysvalloissa, Ranskassa ja Japanissa kulkee sorronaalto kohti ennenkuulumatonta terroriaaltoa Italiassa ja Balkanilla ja joukkoteurastuksia Kiinassa. Porvarillisen "sivistyksen" kirves heiluu kaikkialla ja silmää räpäyttämättä katsovat imperialistit pyövelit uhrejaan, vaikkakin vainuavat, että mestattujen tilalle nousee tuhansia kostajia.

Nykyään, kun koko maailma käryää ruudista ja verestä, kun kapitalismin ristiriidat taas ovat jännittyneet äärimmilleen, kun kärjistyy proletariaatin luokkataistelu ja miljoonat siirtomaiden orjat nousevat, kun Neuvostoliittoa puolustamaan lähtevät yhä uudet ja uudet sorretut rivit, jälleen on ensitilalla Toisen internatsionalen ja sen Amsterdamin petturiosuus.

Proletariaatin luokkaetujen kannalta on nykyään välttämättömämpää kuin koskaan ennen täydellinen tietoisuus proletariaatin luokkaeristyneisyydestä, sen etujen sovittamattomuudesta pääoman ja kapitalistisen valtion etujen kanssa. Vastaukseksi pääoman julkeisiin hyökkäyksiin, eläimelliseen riistoon, työttömyyteen, työväenjärjestöjen hävittämispolitiikkaan, fascistiseen terroriin on proletariaatin tehtävä vastahyökkäys.

Ja juuri nykyään sosialidemokraattisten puolueiden saarnaajat, kavaltaen häpeällisesti luokkataistelun kaikki traditsionit, saarnaavat luokkasovusta, "teollisuusrauhasta", "taloudellisesta demokratiasta" trustiutuneen pääoman rautakoron alla.

Proletariaatin luokkaetujen kannalta on nykyään erikoisen välttämätöntä paljastaa porvariston jokainen sotilaallinen askel, osoittaa sodan vaara. Ja juuri nykyään sosialidemokraattiset politiikot rakentavat panssarilaivoja, ovat katalien "sotalakien" alotteentekijöitä, "parantavat" aktiivisesti kapitalistisia armeijoita, matelevat militarismin edessä, vetelevät ylistysvirsiä imperialistiselle Kansainliitolle, herjaavat Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liittoa.

(Jatk.)

Tuomari E. Pekkala: "Syyte on sekä lakiin perustumaton että toteennäyttämätönkin"

(Seuraavassa esitämme tov. E. Pekkalan, syytettyjen asianajajan puheen, minkä hän piti suuren kommunistijutun viimeisessä "näytöksessä" Turun hovissa.)

EINO PEKKALA

Turun Hovioikeudelle.

Avustamieni syytettyjen puolesta saan kunnioittaen esittää seuraavaa:

Kaikkia syytettyjä syytetään joko valtiopetoksen valmistelusta tai avunannosta siihen sekä Adolf Taimea lisäksi valtiopetoksesta. Tohtori J. Herzfeld on jo aikaisemmin tässä oikeudenkäynnissä tyhjentävästi ja sitovasti osoittanut, että vuoden 1918 kansalaissota tapahtui olosuhteissa, joissa käytyihin

vallankumouksellisiin valtataisteluihin ei voida soveltaa rikosoikeudellista käsitettä valtiopetos,

minkä vuoksi Taimea ei voida osanottonsa takia rangaista valtiopetoksesta, vaan on hänet tästäkin syytteestä vapautettava. Tähän osaan syytettä Taimea vastaan en katso senvuoksi enää tarpeelliseksi lähemmin puuttua. Kun kuitenkin kanneviskaali on polemisoinut tohtori Herzfeldin todistelua vastaan, on syytä kosketella kanneviskaalin väitteitä, vaikkakin olen sitä mieltä, että tohtori Herzfeldin kirjelmä oli niin täysipainoinen, etteivät kanneviskaalin huomautukset ole vähimmässäkään määrässä horjuttaneet sen pätevyyttä. Kanneviskaali lausuu, että ne lähteet, joista tohtori Herzfeld on saanut tietonsa maamme valtio-oikeudellisesta asemasta ja valtiosääntömme kehityksestä viimeisten kymmenen vuoden aikana "valitettavasti" eivät ole oikeat. Mitä lähteitä tohtori Herzfeld on sitten käyttänyt? Hänellä on ollut lähteinä sekä tämän maan vanha että nykyään voimassa oleva valtiosääntö. Siis alkuperäiset lähteet, niin pätevät lähteet kuin ylipäänsä kenenkään on mahdollista saada. "Valitettavasti" — kanneviskaalin kannalta — nämä lähteet ovat olleet oikeat. Edelleen kanneviskaali sanoo, että tohtori Herzfeldin kanta, ettei vuoden 1918 alussa ollut voimassa sellaista hallitusmuotoa, jota vastaan olisi voitu tehdä valtiopetosta, on niin mahdoton ettei sellaiseen väitteeseen tosiaankaan kannata sen lähemmin puuttua. Saksan suuren valtakunnan korkein oikeus on katsonut asiakseen puuttua samanlaiseen Saksan valtiomuototaistelua v. 1918 koskevaan kysymykseen, mutta

Turun Hovioikeuden kanneviskaali Honka pienessä Suomen valtakunnassa

sanoo, ettei sellaiseen kysymykseen kannata sen lähemmin puuttua. Tällaisella selittelyllä on kovin helppo päästä kaikista vaikeista kysymyksistä. Eri asia sitten on, mikä arvo sellaisille "vastaväitteille" on annettava. Kanneviskaali ei ole siis edes yrittänyt kumota tohtori Herzfeldin todistelua tässä kysymyksessä, koska on ilmeisesti huomannut yrityksenkin toivottomaksi. Muut kanneviskaalin väitteet tohtori Herzfeldin esitystä vastaan vuoden 1918:n tapauksista kaatuvat tämän mukana.

Tohtori Herzfeldin esitys siitä mitä Suomen voimassaolevan lain mukaan on pidettävä valtiopetoksen valmisteluna, pitää niinikään paikkansa ja on täydellisesti sopusoinnussa suomalaisen tieteisopin kannan kanssa. Mutta tähän kysymykseen palaan myöhemmin. Tässä yhteydessä tahdon kuitenkin huomauttaa, että kanneviskaalin väite, että tohtori Herzfeldillä ei ole ollut aavistustakaan Rikoslain 1 luvun 1 ja 8 §:n säännöksistä, osoittaa, että kanneviskaali ei ole tarkkaavasti lukenut tohtori Herzfeldin kirjelmää. Tohtori Herzfeld sanoo kirjelmänsä lopussa seuraavasti:

"Senjälkeen kuin on osoitettu, että Taimen toiminta Suomen kommunistisen puolueen hyväksi: sekä hänen osanottonsa puolueen perustavaan kokoukseen että hänen väitetty toimintansa puolueen johtamiseen mikä on kielletty, ja jäänyt todistamattomaksi, ei ole rangaistavaa, ei ole tarpeellista pohtia kysymystä siitä, ovatko nuo teot rangaistuksesta vapaita senvuoksi, että ne on suoritettu ulkomailla."

Tohtori Herzfeld ei ole siis katsonut tarpeelliseksi tutkia ensinkään kysymystä, mitkä ulkomailla tehdyt teot ovat Suomessa rangaistavia, koska hän on osoittanut, että Taimen toiminta riippumatta siitä, missä se on tapahtunut, jo sellaisenaan on rangaistuksesta vapaa. Se lause tohtori H:n kirjelmässä, johon kanneviskaali viittaa, on vain luettava yhdessä muuhun esitykseen.

Kanneviskaali koettaa vähentää ulkomaalaisten puolustajain tohtori H:n ja tuomari Brantingin lausuntojen arvoa selittämällä, etteivät he ole voineet perehtyä todistusainestoon. En olisi kuullut kanneviskaalin käyttävän sellaista todistelua. Kun

poliisiviranomaiset ja tuomioistuin eivät antaneet ulkomaalaistenkaan asianajajain tutustua jutun asiakirjoihin,

mikä menettely näiden mielestä oli ennen kuulumatonta, niin kanneviskaali esiintyy nyt ja sanoo viattomasti, että ulkomaalaiset asianajajat eivät ole voineet perehtyä todistusaineistoon. Mutta kanneviskaali lakimiehenä tietää, että oikeudenkäynnissä on ratkaistava muutakin kuin kysymys todistusaineistosta. Siinä on ratkaistava myöskin ja ennen kaikkea oikeuskysymys. Juuri tätä kysymystä ulkomaalaiset asianajajat ovatkin käsitelleet, mihin heillä on ollut mahdollisuus. Sitä mahdollisuutta ei sentään Suomessakaan voida riistää. Kanneviskaali sanoo ulkomaalaisten lausuntoja jonkinlaisiksi "asiantuntijalausunnoiksi" — käyttäen sanaa asiantuntijalausunto lainausmerkkien välissä. Tämä on oikein, kun vain lainausmerkit jätetään pois. Tohtori Herzfeldillä on pitkäaikainen kokemus puolustusasianajajana poliittisissa jutuissa ja tuomari Branting taas on tutustunut niin moniin poliittisiin oikeudenkäynteihin Suomessa, että hän on tämäntapaisissa jutuissa Suomeen nähden todella asiantuntija. Molempien lausunnot ovatkin sellaisia asiantuntijalausuntoja, että kanneviskaalin rakentelu niihin nähden on jäänyt kerrassaan tehottomaksi.

Kanneviskaali ei ole voinut sulattaa sitä, että hallitus on vedetty tähän juttuun ja lausuu, ettei Hovioikeudella ole pienintäkään tekemistä hallituksen ja sen politiikan kanssa. Kanneviskaali joko ei näe tai ei tahdo nähdä asioita oikeassa yhteydessä.

Hallituksen päämiehen oman selityksen mukaan hallitus on pannut tämän jutun vireille.

Minä olen ensimmäisessä oikeudelle jättämässäni kirjelmässä tosiasioilla osoittanut, että tämäntapaiset jutut pannaan vireille poliittisista syistä. Hovioikeus joutuu siis tekemisiin hallituksen politiikan kanssa. Jo tästä syystä minun kirjelmässäni esitetyt syytökset hallitusta vastaan eivät ole esitetyt väärässä "forumissa", kuten kanneviskaali suvaitsee sanoa. Se seikka, että tilaisuus myöhemmin eduskunnassa saattaa hallitus edesvastuuseen, ei voi eikä saa estää, että hallitus tuoreeltaan asetetaan edesottamisistaan temppelin harjalle, varsinkin kun hallitus on toimenpiteilleen valinnut sellaisen ajan, jolloin eduskunta ei ole koolla. Kanneviskaalin väite, että vastapuolella s.o. hallituksella ei ole tilaisuutta oikeudessa puolustukseen, ei pidä paikkaansa, koska sekä kanneviskaali että etsivän keskuspoliisin miehet ovat erinomaisella innolla yrittäneet ajaa hallituksen asiaa. Kanneviskaalihan koettaa tehdä uskottavaksi, että viranomaiset ovat sittenkin keksineet salahankkeen, josta ulkomaillekin — ilmeisesti virallisista lähteistä — on levitetty tietoja tarkoituksella osoittaa hallituksen toimenpiteet välttämättömiksi. Kanneviskaalin todistelun mukaan olisi salahanke olemassa, jos ylimalkaan jotain salaista tapahtuu. Sellainen todistelu ei ole asiallisen vastauksen arvoinen käyttääkseni kanneviskaalin omia sanoja. Valtiopetoksellinen salahanke määritellään rikoslain 11 luvun 3§:ssä ja sen mukaan salahanke tarkoittaa **määrättyä valtiopetoksellista tekoa** eikä ylimalkaan jotain salaista toimintaa. Tähänkin kysymykseen palaan vielä myöhemmin.

Tohtori Herzfeld sekä tuomari Georg Branting ovat jo syytekirjelmän perusteluihin nojautuen todenneet, että

Suomen lakien mukaan syytettyjä ei voida tuomita valtiopetoksen valmistelusta

eikä avunannosta siihen, minkä vuoksi he ovat anoneet tämänkin syytteen hylkäämistä. Tätä syytettä sietää kuitenkin vielä lyhyesti tarkastella, koska se on tässä jutussa pääasia ja koska todistajain kuulustelu ja kanneviskaalin loppulausunto on entistä selvemmin näyttänyt, miten lakiin perustumaton ja aiheeton syyte on.

Mitä on valtiopetoksen valmistelu Suomen lain mukaan? Se määritellään rikoslain 11 luvun 3 §:ssä seuraavasti:

"Joka, valtiopetoksen aikomuksessa, rupeaa yhteyteen vieraan hallituksen kanssa, taikka väärin käyttää hänelle uskottua virkavaltaa, taikka hankkii aseita tahi väkeä, taikka tekee muun sellaisen valmistelun, rangaistakoon kuritushuoneella vähintään yhdeksi ja enintään kahdeksaksi vuodeksi. Jos joku senkaltaisessa aikomuksessa liittäytyy sellaiseen väkeen, tuomittakoon kuritushuoneeseen korkeintaan kuudeksi vuodeksi."

Tämä pykälä on mahdollisimman selvä siinä suhteessa, että rankaisemiseen sen nojalla vaaditaan valtiopetoksen aikomus

ja määrättyjä konkreettisia tekoja tämän aikomuksen toteuttamiseksi.

Kanneviskaali sanoo olevansa syytettyjen kanssa yhtä mieltä siinä, ettei ketään ole mielipiteittensä takia syytettävä eikä tuomittava ja että vasta kun tämä mielipide ilmaantuu ulospäin tahdonilmaisuna eli tekona, astuu esille kysymys, onko tuo tahdonilmaisu rangaistava. Tämä on vallan oikein, mutta mitä kanneviskaalin kirjelmässä senjälkeen seuraa, puhuu hänen omaa selitystään vastaan. Kanneviskaali nimittäin jatkaa: "Tahdonilmaisun ei kuitenkaan aina tarvitse päättyä **tekoon** (minun tummennukseni) vaan voi se myöskin jäädä yritykseen tai ainoastaan valmisteluun." Sitten selitetään, että yritys on Suomen lain rangaistava vain, jos siitä on laissa nimenomainen säännös sekä että valmistelua ei ylimalkaan rangaista, paitsi jos se laissa määritellään rikokseksi sinänsä. Kanneviskaali asettaa vastatusten **teon**, yrityksen ja valmistelun. Mutta sellainen jako vie harhateille. Oikea on jako: täytetty rikos, yritys ja valmistelu. Yritys ja valmistelu ovat myös tekoja. Laki ei rankaisekaan muuta kuin tekoja, kuten kanneviskaali itsekin huomauttaa. Mutta kanneviskaalin jaon mukaan yritys ja valmistelu eivät olisi tekoja. Jaosta pilkistää siis esiin ajatus rangaista ei ainoastaan tekoja, vaan myöskin mielipiteitä, jotka eivät ole johtaneet tekoon.

Viittaaminen ruotsalaisen oikeusoppineen Hagströmin määritelmään rikoksen valmistelun käsitteestä ei vaikuta ensinkään asiaan. Tässä jutussakaan ei kysymys valmistelusta yleensä, vaan määrätystä valmistelun lajista, nimittäin valtiopetoksen valmistelusta, joka Suomen rikoslaissa määritellään erityiseksi rikokseksi. Valtiopetoksen valmistelua Suomen oikeuden mukaan on tulkittava sen mukaan, mitä siitä Rikoslain 11 luvun 4 §:ssä sanotaan. Tämä pykälä edellyttää ehdottomasti, että täytyy olla aikomus laittomalla tavalla kumota maan hallitusmuoto ja että tämän aikomuksen täytyy olla ajalleen määrätty. Niinikään luetellaan pykälässä ne teot, joilla aikomus on toteutettava ja sanotaan lopuksi "taikka tekee muun sellaisen valmistelun". On päivänselvää, että näillä sanoilla tarkoitetaan ensinnäkin

määrättyä valtiopetoksellista tekoa, ja toiseksi tekoa, joka on verrattavissa pykälässä aikaisemmin mainittuihin tekoihin.

Näin on tieteisopissa valtiopetoksen valmistelua koskevia säännöksiä aina tulkittu eikä niitä kukaan lainoppinut voi muulla tavalla tulkitakaan. Sekä rikoslakimme isä, professori Jaakko Forsman että sen nykyinen paras tuntija, professori Allan Serlachius ovat tässä kohden aivan samaa mieltä. Kirjassaan "Anteckningar enligt Professor Jaakko Forsmans föreläsningar över de särskilda brotten" III osan sivulla 23 sanoo Forsman valtiopetoksellisesta salahankkeesta (Rikoslaki 11: 3): "Härvid är dock att observera att komplotten maste gälla utförandet af en bestämd högförrädisk handling, som tillhör nagon af de nämnda paragraferna." *) (Rikoslaki 11: 1 ja 11: 2.) Edelleen: "Ett aftal om förräderi i allmänhet är nagot som saknar en kriminell handlings faktiska karaktär." **) Valtiopetoksen valmistelusta sanoo hän saman teoksen siv. 29: "Liksom för komplott till högförräderi enfordras ett bestämdt högförräderibrott, till hvilket komplotten sker, maste äfven med avseende å förberedelsehandlingar ett bestämdt högförräderibrott finnas, till hvilket förberedelsen sker. Hvad som tidigare yttrats angaende komplott i detta avseende har mutatis mutandis äfven här sin fulla tillämpning." ***)

*) Tässä on kuitenkin huomattava, että salahankkeen täytyy kohdistua määrätyn valtiopetoksellisen teon suorittamiseen, joka on jonkun mainitun pykälän alainen.

**) Sopimus valtiopetoksesta yleensä on vailla rikoksellisen teon todellista luonnetta.

***) Samoin kuin valtiopetossalahankkeeseen vaaditaan määrättyä valtiopetosrikosta, jonka suorittamiseksi salahanke tapahtuu, täytyy myöskin valmistelutekoihin nähden olla olemassa määrätty valtiopetosrikos, jota valmistelu tarkoittaa. Mitä aikaisemmin on mainittu salahankkeesta tässä suhteessa, se soveltuu mutatis mutandis myöskin tähän täydellisesti.

Viikon tapahtumista

Ilmestyipä kauppoihin
jo "Suomen Luokkasota".
Ostetaan se kilvalla,
niin ei myöhä ota.
Joka miehen pöydällä
se teos olla pitää.
Se lue sillä mielellä,
ett' voiton toivo itää.

Wieniin nyt noskelaiset
uottaa fascisteita.
Ei vastustamaan saa käydä
valkolahtareita.
Ehkä heillä sopimus
on "kotikaartin" kanssa.
Pian virkapaikoin palkitaan
näin palveluksistansa.

Irlannissa vankilat
myös helveteiltä näyttää,
kun vuorokauden vankeus
voi silmät täillä täyttää.
Bridewellin vankilasta
juttu kuultiin äsken:
meni poliittisen vangin näkö
syöpäläisten tähden.

Suomessakin vangit viedään
rautateiden töihin.
On varmaan puute pussissa,
kun käydään "säästelyihin."
Kas sotamenobudjetti
vie monen monta markkaa.
Siis kiristämään siitä täytyy
käydä vankiparkaa.

On Mooney ollut linnassa
jo kolmetoista vuotta.
Nyt tuomarinsa sanovat:
Hän siell' on ollut suotta.—
Myös kuvernööri laskenut
ois' Tomin vapahaksi,
jos syytön olisi alentunut
— armonanojaksi.

Pappismiesten miitingissä
parku oli suuri.
He kaupunkien asukkaiden
"pakanuuden" kuuli.
Canadassa papeille
ois' vielä runsas leipä.
Ulkomaille ei tarvis mennä
hämään neekereitä.

MAGNUS RAEUS.

Kirjassaan Suomen Rikosoikeuden Oppikirja II 2:nsan sivulla 340 sanoo Serlachius Rikoslain 11 luvun 3 §:ssä mainitusta rikoksesta, jota hän samoin kuin Forsmankin pitää vain erityisenä lajina valtiopetoksen valmistelua:

sopimuksen täytyy koskea ainakin suunnilleen määrättyä rikosta eikä vain valtiopetosta yleensä."

Professori Serlachius on sitäpaitsi Suomen sosialistisen työväenpuolueen perustajia vastaan nostetussa oikeudenkäynnissä tarkemmin selvittänyt kantaansa. Suomen sosialistisen työväenpuolueen perustajia syytettiin Turun hovioikeudessa vuonna 1920 valtiopetoksen valmistelusta sen johdosta, että puolueen perustavassa kokouksessa oli tehty päätös liittyä kolmanteen internationaleen. Syytettä perusteltiin esittäen sillä, että kolmannen internationalen ohjelma muka sellaisenaan sisältäisi valtiopetoksen valmistelun, esittäin sillä, että puolueen tarkoitusperät sellaisenaan muka olivat rikollisia. Nyt esilläoleva syyte pohjautuu aivan samoihin nähkökohtiin — loppulausunnossaanhan kanneviskaali puhuu kolmannen internationalen päätöksistä — joten prof. Serlachius olisi voinut sanoa sanansa yhtä hyvin tässä jutussa. Korkeimmalle oikeudelle laatimassaan valituskirjelmässä mainitussa Suomen sosialistisen työväenpuolueen jutussa hän lausui m.m. seuraavaa:

"Edellytyksenä, että niin sanottu kolmas internationali on puolue eli yhtymä, joka päämaassaan Venäjällä paraikaa koettaa toimeenpanna tai on toimeenpannut vallankumouksen ja kehoittaa samoin ajattelevia toisissa maissa toimeenpanemaan samantapaisen vallankumouksen, kukin omassa maassaan — jota seikkaa ei asiakirjoissa ole luotettavasti todettu —, niin on ratkaistavana oleva oikeuskysymys: käsittääkö kolmanteen internationaleen liittyminen tahi sellaista liittymistä valmistava toimenpide jonkun puolueen, seuran, yhtymän tahi joidenkuiden yksityisten puolelta valtiopetoksen valmistelua Suomen rikoslain mukaan. Jos kolmanteen internationaleen liittyminen sisältää sitoumuksen, joko Moskovan pääkorttee-rista saamansa ohjelmanmukaisesti rista saamansa ohjelmanmukaisesti tahi oman, täällä kotona laaditun suunnitelman mukaisesti toimeenpanna edes pääsuunnitelman määrätyn teoreettisen valtiopetoksen, niin kysymykseen on vastattava myöntävästi: muussa tapauksessa kieltävästi.

Yhtymän perustamista tahi sitä valmistelevaa toimenpidettä sitävastoin, jonka tarkoituksena vain on harjoittaa vallankumouksellista propagandaa yleensä, ylläpitää kansassa vallankumouksellista henkeä yleensä, tarkoittamatta mitään määrättyä konkreettista valtiopetosta ei ainakaan Suomen rikoslain mukaan voida pitää valtiopetoksen valmisteluna (minun kursivoimani). — — Että syytetyillä olisi ollut mitään edes ääriviivoittain määrättyä joko Moskovasta saatua tahi omaa suunnittelemaansa valtiorikosta mielessään, kun he kokoontuivat päättääksensä kolmanteen internationaleen liittymisestä, ei ole edes väitetty eikä heidän tekoaan, puhumattakaan asian subjektiivisesta puolesta, voi käsittää valtiopetoksen valmisteluna." Kirjelmänsä lopettaa Serlachius seuraavasti: "Senkin, jonka mielestä rikoslain tulisi rangaista vallankumouksellista propagandaa yleensä, on muistettava, että rikoslaki nykyisessä muodossaan ei tee sitä ja että kirjoittamattomana lakina on meillä pidetty sääntöä: Nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege poenali". ‡)

Professori Serlachius on siis sitä mieltä, että puoluetta, vaikkapa se harjoittaisi vallankumouksellista propagandaa ja kehoittaisi sitä valmistelemaan, sen tarkoitusperät, ei tämän toimintansa takia voida Suomen lain mukaan pitää valtiopetoksen valmisteluna. Kanneviskaalin syyte perustuu juuri siihen, mistä Serlachius sitovasti todistelee, ettei se ole Suomen lain mukaan valtiopetoksen valmistelua. Kanneviskaali Honka ja professori Serlachius ovat tässä siis vastatusten. Mutta ei tässä kyllin.

Kanneviskaali Honkaa vastassa on myöskin Suomen rikoslain luoja, professori Forsman ja Suomen rikoslaki

Kanneviskaalin olisi tässä ollut todistettava seuraavaa, mikä on kielletty ja kiellettään:

että syytetyt ovat aikoneet määrättynä ajankohtana laittomalla tavalla kumota maan hallitusmuodon ja että he tässä tarkoituksessa ovat ruvenneet yhteyteen vieraan hallituksen kanssa (virkavallan väärinkäyttö ei tässä voi tulla kysymykseen) taikka hankkineet aseita tahi väkeä taikka tehneet muun sellaisen valmistelun taikka senkaltaisessa aikomuksessa liittyneet sellaiseen väkeen.

Onko Kanneviskaali näyttänyt jotakin sellaista toteen? Ei vähimmässäkään määrässä. Mutta me huomaamme lisäksi jotakin aivan omalaatuista. Me huomaamme nimittäin, että kanneviskaali ei ole edes yrittänyt syytettä toteen näyttää. Kanneviskaali ei ole edes väittänyt, saati sitten yrittänyt näyttää, että syytetyt olisivat aikoneet määrättynä ajankohtana laittomalla tavalla kumota maan hallitusmuodon ja siinä tarkoituksessa ryhtyneet tekoihin, jotka mainitaan rikoslain 11 luvun 4 §:ssä.

‡) Ei ole rikosta, jollei ole lakia, ei ole rangaistusta, jollei ole lakia, joka rangaistuksen säätää.

Mitä kanneviskaali on yrittänyt sitten näyttää toteen? Hän on suurella touhulla koettanut todistuttaa, että syytetyt ovat ottaneet osaa Suomen kommunistisen puolueen toimintaan, koska hänen syyterakennelmansa perustuu yksinomaan syytettyjen väitettyyn osanottoon mainitun puolueen työhön. Suomen kommunistisen puolueen ohjelmasta ja tarkoitusperistä lausutaan syytekirjelmässä seuraavasti: "Maassa 1918 vuoden alussa puhjenneen, valtakunnan silloisen hallitusmuodon ja yhteiskuntajärjestyksen väkivaltaista muuttamista tarkoittaneen kapinan tultua saman vuoden keväällä kukistetuksi, pakenivat useat siihen osaaottaneet Suomen kansalaiset ja varsinkin monet tuon kapinaliikkeen johdossa olleet henkilöt Venäjän neuvostotasavallan alueelle sekä perustivat jo saman vuoden syksyllä Moskovan kaupungissa Suomen Kommunistiseksi Puolueeksi (S.K.P.) nimittämänsä järjestön, jonka toiminta alusta pitäen tietoisesti tähdättiin yllämainitulla kapinalla saavuttamatta jääneeseen päämäärään eli Suomen laillisen hallitusvallan kukistamiseen ja voimassaolevan hallinto- ja yhteiskuntajärjestyksen tuhoamiseen sekä köyhälistödiktatuurin voimaansaattamiseen maassa. Kolmanteen eli Kommunistiseen Internationaleen liittyen S:n Kommunistinen Puolue, hyläten toisen Internationalen käsityksen rauhallisen, vähitellen tapahtuvan sosialismiin siirtymisen mahdollisuudesta, oli ottanut ohjeekseen välittömän toiminnan aseelliseen taisteluun saakka ylläinitun tarkoitusperän saavuttamiseksi."

Edellälausumastani käy ilmi, että kuuluminen puolueeseen, jolla on kanneviskaalin väittämä päämäärä, ei Suomen lain mukaan sisällä valtiopetoksen valmistelua.

Valtiopetoksen valmistelu edellyttää määrättyjä konkreettisia tekoja mutta puolueen päämäärä ei ole mikään teko

Kun kanneviskaali kerran perustaa syytteensä väitettyyn kuulumiseen Suomen kommunistiseen puolueeseen, niin hänen olisi ollut todistutettava, että mainittu puolue olisi aikonut edeltäpäin määrättynä ajankohtana kumota laittomasti maan hallitusmuodon ja ryhtynyt sellaisiin tekoihin, jotka sisältävät valtiopetoksen valmistelun. Kanneviskaali ei ole voinut sitä näyttää, minkä vuoksi hänen yrityksensä todistuttaa jäsenyyttä sanotussa puolueessa ei juridisesti vaikuta asiaan. Kanneviskaali ei ole voinut näyttää, että Suomen kommunistinen puolue olisi järjestö, johon kuuluminen sisältäisi valtiopetoksen valmistelun. Kanneviskaalilta on toisin sanoen

jäänyt todistamatta, että Suomen kommunistinen puolue olisi Suomen lain mukaan rikollinen järjestö.

Tällä puolueella pitäisi olla nykyään voimassaolevan lain mukaan yhtä suuri toimintavapaus kuin millä muulla Suomessa julkisesti toimivalla puolueella tahansa. Lopputulos syytettyjen kuulustelusta, ristikuulusteluista ja todistajain kuulustelusta on siis, että syyte kokonaisuudessaan on jäänyt todistamattomaksi.

Kun kanneviskaali syytekirjelmässään viittaa eräisiin langettaviin päätöksiin samantapaisissa jutuissa, niin näyttää siltä niinkuin hän luottaisi siihen että päätös tässäkin asiassa annetaan vanhojen kaavojen mukaan ja niinkuin todistajain kuulustelu, jossa ei ole tullut esiin mitään asiaan vaikuttavaa, olisi ollut vain näyttämölleasetus vaikutuksen tekemiseksi ulospäin. Minkä vaikutuksen ulospäin sitten ovat tehneet

todistuttelemiset pullan ostamisesta, kaukaasialaisista silkkitossuista ja marjapussin pelaamisesta y.m.

sellaisesta, se jääköön ulkopuolisten arvosteltavaksi, mutta asiallista merkitystä niillä ei ole. Mutta sensijaan on mitä suurimmassa määrin asiaan vaikuttavaa se, että tämä syytejuttu on asia erikseen ja että näytökset on tässä oikeudenkäynnissä esitettävät, minkä vuoksi viittaamisella joihinkin aikaisempiin juttuihin ja niissä tehtyihin päätöksiin ei saa olla mitään vaikutusta ja merkitystä tässä jutussa, mikäli koskee näytöksiä. Kun kanneviskaali alkaa loppulausuntonsa sanoilla: "Vaikka mielestäni jutussa esille tuotu aineisto on siksi raskauttava ja ainutlaatuisen runsas", niin vaikuttaa se suorastaan koomilliselta, kun huomaa, ettei kanneviskaali ole edes yrittänyt näyttää syytteen perusedellytyksiä, nimittäin valtiopetoksen valmistelutekoja. Mutta sensijaan on kanneviskaali tehnyt mielestään erinomaisen löydön ja julistaa voitonvarmana että—Suomen Kommunistinen Puolue on olemassa.

Valtiopetoksen valmistelua koskevia säännöksiä on aikaisemmin sovellutettu ja tuomioita jaettu tavalla, joka ei ole sopusoinnussa lain eikä tieteisopin kanssa. Kuten olen maininnut, niin tämän maan etevimmät oikeusoppineet ovat tulkinneet vastaansanomattoman selvästi valtiopetoksen valmistelua koskevaa rikoslain kohtaa siten, että

puolueeseen kuulumista, vaikkapa sillä olisi kanneviskaalin väittämä ohjelma, ei voida rangaista valtiopetoksen valmisteluna

Tämä tulkinta on suoritettu aikana, jolloin näitä asioita voitiin katsella intohimottomasti syrjävaikuttimista vapaana. Siksi tälle tulkinnalle on annettava sitä suurempi pätevyys ja arvo. Minun tietääkseni ei tieteisopissa myöhemminkään ole toista kantaa esitetty. Mutta käytäntö on myöhemmin mennyt vinoon. Syy siihen on selvä. Mutta sitä ei ole etsittävä juridiseita alalta. Muut tekijät ovat olleet mukana. Suoraan on sanottava, että ne ovat olleet poliittiset tekijät. Kanneviskaalikin on hairahtunut sille tielle. Yrittäessään todistella, ettei valtiopetoksen valmistelu muka edellytä määrättyjä väkivaltatekoja hän lausuu, että teon rangaistavaisuutta määrätessä on myös otettava huomioon missä määrin se on omiansa tarkoitusperää edistämään ja että voidaan sanoa, ettei esim. aseiden hankkiminen kaikissa tapauksissa ole niinkään tehokasta kuin muunlainen teko, joka ulkonaisesti pukeutuu paljon vaarattomampaan muotoon. Edelleen kanneviskaali lausuu, että jonkun asemäärän hankkiminen valtiopetoksellisessa tarkoituksessa saattaa olla valtiolle paljon vaarattomampaa kuin esim. salaisen järjestön perustaminen ja lopettaa todistelunsa seuraavasti: "Niinpä voidaan huoletta katsoa, että sopivan maaperän muokkaaminen valtiopetoksen toimittamista varten on valtion kannalta useassa tapauksessa, riippuen olosuhteista, valtiopetoksen valmistelukeinona hyvinkin vaarallista". Onko kanneviskaali tehnyt itselleen selväksi, mitä tämä todistelu merkitsee? Se merkitsee sitä, että jotakin tekoa esim. järjestön perustamista on rangaistava sen vuoksi, että se on porvarilliselle yhteiskunnalle vaarallista, ei sen vuoksi, että se on voimassa olevan lain vastaista. Tämä todistelu ei ole juriidinen, vaan poliittinen.

Kanneviskaali perustaa rangaistusvaatimuksensa poliittisiin näkökohtiin, kun ei löydä eikä voi tässä jutussa löytää tukea laista.

Kanneviskaali selittää juhlallisesti kirjelmässään, että lakeja on pidettävä pyhinä, ninkauan kuin ne asiallisesti ovat voimassa, mutta hän näyttää kirjelmänsä loppuosassa unohtaneen oman juhlallisen vakuutuksensa. Kanneviskaalin todistelu muistuttaa tämäntapaisten juttujen yhteydessä usein tehtyjä viittauksia Suomen maantieteelliseen asemaan. Kun on vertailun vuoksi vedottu esim. Ruotsiin, miten siellä tiukasti pidetään kiinni laista ja kohdellaan kommunistejakin lain mukaan, toisin kuin täällä Suomessa, niin määrätyltä taholta sanotaan, että Ruotsi ei olekaan Neuvostoliiton raja-naapuri. Sellainenkaan kanta ei ole juriidinen. Minä sanoisin, että sellainen kanta on maantieteellinen. Maantieteellisiä näkökohtia ei tuomioistuinten kuitenkaan pitäisi soveltaa.

Mutta käsiteltäköönpä syytettä maantieteellisten tai muiden oikeusjärjestykselle vieraiden näkökohtien mukaan, niin syytettyjen puolustajain velvollisuus on osoittaa, missä laista ja oikeudesta poiketaan ja vaatia, että

syytettyihin nähden riippumatta heidän poliittisista mielipiteistään on sovellutettava voimassa olevan hallitusmuodon säännöstä, että Suomen kansalaiset ovat yhdenvertaiset lain edessä. Jos tätä periaatetta noudatetaan, niin syytetyt on vapautettava,

sillä niin selvästi on syyte sekä lakiin perustumaton että toteennäyttämätön.

En tahdo puuttua todistuskysymykseen syytettyjen väitetystä jäsenyydestä Suomen Kommunistisessa puolueessa, koska sitä käsitellään tuomari Salon kirjelmässä. Totean vain lyhyesti, että väitetty jäsenyys on jäänyt todistamattomaksi lukuunottamatta niitä jotka ovat sen itse tunnustaneet.

Anon siis, että syyte kokonaisuudessaan hyljätään ja syytetyt päästetään heti vapaalle jalalle.

Toronton uutisia

AMMATTIUNIONISTIEN KOMMUNISTIVAINOKO LAUHTUMAAN PÄIN?

Täällä syyskuun 20 päivä, torstai-illalla, koolla ollut ammattiliikkeen keskushallinto päätti kuolettaa kokonaan noin vuosi sitten valitun komitean, joka valittiin rakennustyöläisten ehdottamana. Komitean velvollisuutena olisi pitänyt olla tutkia kuinka paljon hallinnon alaisissa eri ammattiunioissa on kommunisteja, jotka pitäisi erottaa uniosta. Nyt mainitussa kokouksessa tehtiin ehdotus, että sanottu komitea pitäisi valita uudelleen, ja valinta toimittaa siten ettei komiteaan valittaisi yhtään kommunistia. Mutta kokouksen päätökseksi tuli kuitenkin se, että komitea on jo toimettomana elänyt vuoden ajan, ja niin kokous katsoi sopivaksi vapauttaa komitean työstään tarpeettomana.

PÄIVÄN SÄÄSTÖAIKA LOPETETAAN TORONTOSSA

Syyskuun 29 päivä, lauantai-iltana, käännetään kelloja tunti taaksepäin; otetaan käytäntöön niin sanottu standard-aika.

VAROKAA SUOMALAISET JUUTALAISTEN KAUPPOJA

Äsken oli kolmea, kieltä taitamatonta suomalaista tyttöä petetty ostoksia tehdessään Torontossa. 276 Queen St. W. olevassa naisten vaatetusliikkeessä syyskuun 19 päivä. Ostoksilla ollessaan poikkesi kolme suomalaista tyttöä sanottuun liikkeeseen ostamaan hattua ja päällystakkia. Tytöistä yksi vaan osasi jonkunverran puhua englanninkieltä, ollen ikäänkuin tulkkina. Päällystakkia katsellessaan eivät löytäneet sopivaa ja niin päättivät poistua ostamalla vaan yhden hatun. Sitä maksaessa kymmenen dollarin rahalla juutalainen käytti kieryyttä ja samalla koiruutta hyväkseen, pistäen tytöille myös päällystakin pakettiin, pakoittamalla tuon hiukan englantia ymmärtävän tytön luovuttamaan vielä lisää 12 dollaria. Tyttö hätääntyneenä pisti juutalaiselle tuon vaaditun summan, ottaen vastaan aivan sopimattoman palttoon ja samalla ehdottomasti sellaisen, joka ei missään tapauksessa ole enempää kuin 3 dollarin arvoinen. Tytöt turvautuivat poliisiin ja puhuviin kansalaisiinsa, mutta rahat oli juutalaisella, joka missään muodossa kieltäytyi tekemästä peruutusta kaupassa, ei edes vaihtamaan takkia tytön päälle sopivaan. Niin menetti juuri maahan saapunut tyttö ainoat rahansa ja samalla jääden ilman päällystakkia, koska tuo juutalaisen antama oli aivan sopimaton. Joitakin kuukausia sitten samassa paikassa on eräälle suomalaiselle maankieltä ymmärtämättömälle tytölle tehty aivan samanlainen petos, joten tämä olkoon varoituksena kansalaisille, että pysytte pois jutalaisten lähettyviltä ja ennenkaikkea heidän kaupoistaan vielä puhumattomana ollen. Sillä varmaa on sananlasku, joka keskuudessamme liikkuu: "juutalainen vei rahat ja kukkarot", jonka varmaksi kerrotut tapahtumat toteavat.

48 MILJOONAA TORONTON SATAMAN JA SILTOJEN RAKENTAMISEEN

Kuluvan vuoden ajalla on kaupungin rantatien ja uusien rakennuksien tekoon käytetty 48 miljoonaa 76 miljoonan kustannusarviosta, jonka tulee kaikkiaan maksamaan Toronton rantakadun ja sataman uuteen kuntoon asettaminen, ollen tuo rantakatu useita mailia pitkä. Summan suorittamiseen osallistuu kaupunki, satamaliikennettä harjoittava lautakunta ja rautatiekomppaniat.

YHDYSVALTALAINEN PÄÄOMA LISÄÄNTYY TORONTOSSA

Yhdysvaltalainen syndikaatti, joka juuri rakennutti toista miljoonaa maksavan Ford-hotellin, tulee ilmoituksien mukaan laittamaan 350 tuhatta maksavan autojen säilytystallin kaikkine lisärakennuksineen sekä kaasunjakopaikkoineen. Rakennus rakennetaan Bay- ja Edward-katujen kulmaan. Rakennuksen urakkatyön on saanut Tompsonveljesten liike.

"NAISPAHOLAINEN"

Toisintaesitys syyskuun 30 päivä, sunnuntai illalla, osaston näyttämöllä. Naispaholainen on vaikuttava perhedraama, ollen sen juoni aina kehittyvä kappaleen alusta alkaen yhä uusilla salaperäisyyksillä, jotka katsomon pitävät kiinteästi mukana alusta alkaen. Ensiesitys kauttaaltaan oli hiottua ja sujuvaa. Huolimatta vaikka näytelmä on viisiosainen, kesti sen esitys vaan 2½ tuntia. Toisintaesitys alkaa sunnuntai-illalla kello kahdeksan. Täyttäkää katsomo, sillä kappale on katsomisen arvoinen.

MUISTETTAVAA

Canadan Kommunistisen Nuorisoliiton Toronton suomalaisen osaston järjestämä, vapaa illanvietto Don-haalilla syyskuun 27 päivä, torstai-illalla. Tilaisuuteen on vapaa sisäänpääsy niin vanhoilla kuin nuorillakin. Muistakaapa paikkakunnan nuoriso ja ennenkaikkea paikalliset vanhemmat, jotka muodossa tai toisessa olette kosketuksissa paikkakunnalla olevan nuorison kanssa, ottaa omaksi asiaksenne ja ohjatkaa teitä lähellä oleva nuoriso tähän vapaaseen tilaisuuteen, jossa tehdään selvää työläisnuorison järjestäytymisen välttämättömyydestä. Sillä näemmehän miten nuorisoamme kaikkialla koettavat kirkot ja herrat narrata toimintansa yhteyteen, siten eristääkseen sen varsinaisesta työläisnuorison proletaarisesta toiminnasta. Liittäkäämme paikallisen suomalaisen nuoriso-osaston kautta maan kommunistisen nuorisoliikkeen yhteyteen ne sadat nuoret miehet ja naiset joita tänään paikkakunnallamme oleilee. Siten suuresti edistämme sitä työtä, joka on alulla englanninkielisen työläisnuorison keskuudessa.

"KIROTUT PUNIKIT"

esitetään lauantai-illalla, syyskuun 29 päivä agitatsionikomitean toimeenpanemassa iltamassa. Näytelmä on hauska kuvaus ilveilyn muodossa. Lisänä tulee olemaan useammanlaista muuta ohjelmaa. Kuplettia ynnä muuta, ollen illan ohjelma sisältörikas. Joten jokaisen kannattaa olla läsnä tässä virkistävässä tilaisuudessa, ollen tanssia lopuksi. — J.

OHJELMA,-NÄYTÖS- JA TANSSI-ILTAMA

järjestetään Don-haalille ensi lauantai-illaksi. Ohjelmassa esiintyy uusi soiton ja laulun johtajamme, näytelmäseuran johtajamme laulelee kupletteja ja välissä runonlausuntoa lyhyt puhe, esitetään kaksinäytöksinen koomillinen näytelmä "Kirotut punikit". Ohjelman esitys loppuu niin, että jää ainakin puolitoista tuntia tanssille. Kun samana iltana myöskin vaihtuu aika (yhden tunnin taaksepäin), niin ehkä saa tanssia vielä yhden tunnin lisää. Täytetäänpä haali ääriään myöten tällä kertaa.

PIONEERIKOULUN AVAJAISET

ensi sunnuntaina kello 2 iltapäivällä. Kaikkia viime vuoden pioneerikoululaisia ja kaikkien työläisvanhempien lapsia aina neljääntoista ikävuoteen saakka kutsutaan tähän tilaisuuteen. Myöskin toivotaan vanhempain itsensä tulevan mukaan, sillä tässä tilaisuudessa järjestellään yleensä koulua ka, aineet y.m. työskentely. Ohjaajain vanhempain ja lasten yhteistoiminnalla voidaan täten pioneerikoulun menestyminen taata. Vanhemmat ohjatkaa lapsenne Don-haalille ensi sunnuntaina. Tervetuloa!

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Hammaslääkäri
Toht. ELGIE
Clinic Block,
FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juvelikaupan yläkerrassa
Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.pp.
Puhelin S. 1003
Otetaan X-Ray kuvia hampaista. Kaasun avulla poistetaan hampaita.

Tohtori
J. C. Diamond
MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.
KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA
Konttori 12-14 Ross Blk.,
Simpson ja Victoria katujen kulmassa
Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.
FORT WILLIAM, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri W. B. MacDonald
McLean Block, 318 Bay Street
PORT ARTHUR, ONT.
Tunnit: 9—12 ap. 2—6 ip.
Auki iltasin 7—9
Puhelin N1681. Suomea puhutaan
Kohtuulliset hinnat.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25 $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta .... $3.00 tus.
y.m., y.m.
Kääreitä, Plaastaria,
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta 75c

Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun .... 50c ja $1.00
Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta.... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta 75c
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta .50
Snellmanin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta .... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

Hammaspulveria, 25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaippuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta .... 50c ja $.100
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .50
Riigapalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI
K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.
PORT ARTHUR, Ont.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
—— Suositellaan ——
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

Hyväksi tunnettu AUTOMEKANIKKO
John Rajakisto on alkanut autojen korjaustyöhön alla olevaan liikkeeseen. Pitkäaikainen kokemus autoalalla. Kansalaiset, voitte täydellä luottamuksella kääntyä puoleemme. Työ ehdottomasti ensiluokkainen.
HUOM.! Gasoliinia, öljyä, rasvaa. Asiamies Durant ja Chandler autoille.
SERVICE GARAGE
Algoma ja Queen katujen kulmassa PORT ARTHUR, ONT.

TWIN CITY BOTTLING WORKS
—— valmistaa ——
ehdottomasti parhaat pehmeät juomat kaksoiskaupungeissa, käyttäen ainoastaan ensiluokkaisia mehuja ja sokeria. Sacharinia ei käytetä. Kaikki tuotteet ovat täysiarvoisia ja puhuvat puolestaan.
LINJOILTA TILAUKSET MYÖSKIN TERVETULLEITA
— Osoite —
TWIN CITY BOTTLING WORKS
Puhelin So. 2100
819 Minnesota Street Fort William, Ontario
V. Tuomi, omistaja. — Asunto 547 Prince Arthur Bivd.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. —— 111 Secord St. —— Port Arthur, Ont.

ASIOIMISTON
olen avannut Port Arthurissa. Toimitan kaikenluontoisia asioita. Toimin tulkkina, suoritan käännöstyötä, hankin lainopillisia neuvoja, ja valmistan maansiirto y.m. asiakirjoja.
Välitän henki-, palo-, automobiili- ja yhteenajo vakuutuksia.
Välitän kiinteimistöä. Taloja vuokrataan. Rahaa lainataan.
Postin kautta yleisön palvelus erikoisala.
RUDOLF E. HULKKO
284 Bay St. — PORT ARTHUR, ONT. — Phone N. 911
Leikatkaa irti ja säilyttäkää osoite. (K

BAY ST. MEAT & FISH MARKET
SUOMALAINEN LIHAKAUPPA
Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.
Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.
H. KANTOLA
PORT ARTHUR ONTARIO

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA
Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan.
Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.
VIGOR CO-OPERATIVE SOCIETY LIMITED,
316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

Miksi teidän tulee kannattaa osuusliikettä?
Osuusliike on työläisten ja farmarien oma liike, joka jakaa liikevoiton kuluttajilleen. Port Arthurin osuusliikkeestä jaettiin viime vuoden liikevoitto $6,000.00 osakkeissa ostajille. — Fort Williamin liikkeen kuluttajat siirsivät liikevoiton pääomaksi liikerahastoon. Tehdessänne ostoksia yksityisessä liikkeessä luovutatte liikevoiton yksilön pussiin. — Osuusliikkeen kannattajana hyödytätte omaa liikettä ja itseänne. Ostamalla osakkeen osuusliikkeestä pääsette liikkeen hallintoon ja johtoon määrääväksi jäseneksi. — Luokkanne ja oma etunne velvoittaa teitä olemaan osuusliikkeen kannattaja.
Tehkää tilauksenne os.:
The International Co-Operative Trading Co. Ltd.
292 Bay St., Port Arthur, Ont. — 513 Simpson St., Fort William, Ont.
Leipomo: 605 Simpson St., Fort William, Ont.

WORKMEN'S RESTAURANT
624 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

TORONTO, ONT.

TORONTON SUOMALAISESTA leipomosta on aina saatavana kaikkia leipomoalaan kuuluvia tuotteita. Toronto New Bread Co., 44 Mitchell Ave., Toronto, Ont., puh. Ad. 3198. (MK

PORT ARTHUR, ONT.

ENSILUOKAN PARTURILIIKE. Käykää tutustumassa. J. Lake (omistaja, 276 Bay St. (K)

AARNION LIHAKAUPPA 817 BAY Street. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. — Puhelin 1724 N. — J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

FORT WILLIAM, ONT

FORT WILLIAM STEAM BBATH 208 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 1—12 yöllä.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson Street. Puhelin 1185 S.

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K)

MONTREAL, QUE.

M. SOININ PARTURILIIKE, 963 St. Antoine St., Montreal, Que.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

KIRKLAND L., ONT.

PALLOHAALI, PEHMEITÄ JUOmia, tupakkaa ja huoneita saatavana. Viljam Heino, Kirkland Lake, Ont. (K

Halutaan tietää

Haluaisin saada tietää missä oleskelee veljeni **Jaakko Katajamäki**, kotoisin Jurvan Tainun kylästä. Ollut viimeksi Canadassa. Äiti Suomessa haluaisi saada osotteesi tärkeitten asiain vuoksi. Jos ei hän itse satu tätä huomaamaan, niin pyydän jos joku joka hänestä tietää olisi hyvä ja antaisi tietää allekirjoittaneelle.

Vieno Sten
(o.s. Katajamäki),
29 Packards Lane, Quincy, Mass.

Haluaisin tietää missä oleskelee veljeni **Yrjö Kallio**, kotoisin Punkalaitumelta, Suomesta. Olepa hyvä ja anna tietoa itsestäsi, tai jos joku hänen tuttavistaan sattuu hänen tietämään ilmoittaisi siitä minulle alla olevalla osoitteella:

Kosti Kallio,
1387 St. Antoine St., Montreal, Que.

Kolmen nuoren pojan rintaan

on tullut kaipuu kumma, pitäisi saada talviheila vaalea tai tumma. Kirjeet tervetulleita läheltä tai kaukaa miel. valok. kanssa, osotteella:

Onni,
Toivo,
Jalo,

Webster's Corners, B. C., Can.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

NESTORI PELTOLA HAUDATTIIN TÄNÄÄN

"Ainoastaan järjestäytymällä voimme ehkäistä nykyisen riistojärjestelmän kaatamasta verisatoaan työläisten riveistä", lausui sunnuntai-iltana International Nickel-yhtiön Frood-kaivannossa surmansa saaneen Nestori Peltolan veli, Jack, yli sata henkeä käsittävälle toverijoukolle, joka oli kerääntynyt edesmenneen työläistoverin hautajaistilaisuuteen, Liberty-haalilla tänään. Haalilla vietetyssä tilaisuudessa puhui myös toveri Tenhunen, osottaen järjestäytymisen tarpeellisuutta.

Haudalla puhui toveri Vaara, viitaten tähän tapahtumaan anteeksiantamattomana rikoksena, jollaisia on jo ennestään huimaava luettelo Incon ja muiden kaivosyhtiöiden kontolla. Hän päättäväisesti osotti että yksilöinä työläiset ovat täydellisesti nikkeliruhtinaiden armoilla, ainoana ratkaisuna ollen teräksenluja järjestäytyminen taisteleviin järjestöihin.

Niin haudalla kuin haalilla vietetyssä tilaisuudessakin laulettiin useampia lauluja, tehden syvän vaikutuksen läsnäolijoihin.

Muistakaamme että kaatuneet velvoittavat meitä tositoimintaan.

M. P.

Long Lake

Ollaan sitä mekin koetettu olla mukana, vaikka noin syrjästä katsoen voisi luulla, että kyllä se Long Laken nuoriso-osasto on jo nukahtanut ikuiseen uneen. No, eipä siitä tosin paljon muutenkaan voisi sanoa. On oltu niinkin laiskoja, että ei kokouksiinkaan ole viitsitty tulla. Ja onpa siihen laiskuuteen luotettu niin paljon, että ei olla suoritettu ohjelmaa, vaikka edellisissä kokouksissa on niin määrätty. Enimmäkseen ryhdytään jäseniksi ainoastaan seuran vuoksi, mutta kun jälkeenpäin huomataan mitä varten osasto oikeastaan on olemassa, niin ei tulla kokouksiin ja laiminlyödään kaikki tehtävät. Vieläpä mennään niinkin pitkälle, että jos jollekulle aijotaan antaa tehtäviä, niin silloin uhkaavat erota pois koko osastosta. Se on huono tapa, jota ei saa ottaa tavaksi.

Seinälehtikin meillä pitäisi olla, mutta siihen ei ole ristiä vedetty. Jos tällaista peliä jatkuu, niin emme koskaan tule sen vertaa tietoisiksi työväenluokan taisteluista, että pystyisimme ottamaan vastaan sitä suurta tehtävää, joka meidän täytyy ottaa vastaan vanhemmiltamme kun he väsyvät ja tulevat vanhoiksi.

Mutta koetetaanpa kerrankin saapua kaikki kokouksiin säännöllisesti ja tehdään tehtävämme murisematta, niin silloin ehkä huomaamme, että näissä meidän nuoriso-osastomme toiminnoissa on sentään jotain oikein innostavaakin. Siis joka mies kuin sotamies jo ensi kokoukseen! — Ananias Pöksyläinen.

OSAKEKEINOTTELIJAT VALEHTELEVAT

Timmins, Ont., syysk. 26. — Viime aikoina on ollut liikkeellä huhu, että Hollinger kaivantoyhtiö olisi pyytänyt rakennuttamaan rautatien valtauksilleen Kamiscotian alueelle.

Kun asiaa on tiedustettu T. and N. O. rautatien johtajalta, niin ei hän tietänyt asiasta mitään, vaan selitti kysymyksessä olevan osakekeinottelijain liikkeeseen laskeman valheellisen huhun, jonka tarkotuksena on ollut saada vissien kaivososakkeiden hinnat nousemaan.

— Marokossa ilmotetaan käytettävän giljotiinia tuomittujen rikollisten mestaamisessa.

Vancouverin uutisia

JÄRJESTÖTOIMINNASTA

Jo sitä meilläkin ollaan täydessä touhussa. Taasen on liikettä ja elämää haalimme avaroissa huoneissa. Ompa kaikki valistus- ja toimintapyrinnöt alkaneet varsinaisen toimintansa. Uusi näytelmäseuran johtajakin on jo saapunut seuraamme. Ei tarvitse yleisön enää tyytyä yksinomaan lauluun ja soittoon kun muutakin nautintoa on saatavana. Tämä talvi toivottavasti tuleekin olemaan erikoisempi entistä, sillä nyt sitä saadaan näyttämöltäkin katsella taidetta, jota vain näyttelijät johtajan johdolla voivat yleisölle tarjota. Syysk. 30 p. näytellään "Mustalainen", jossa ensikerran johtajamme tulee esiintymään ja antamaan ohjausta toisillekin. Lokakuun 7 päivä esitetään jotain joka on uutuus meille, silloin esitetään "Kultaristi," ranskalainen laulunsekainen huvinäytelmä 4:ssä näytöksessä. Tapaus on otettu vv. 1812 ja 1814.

Kokouksemmekin hiljalleen vilkastuvat ja selviävät sisäisistä erehdyksistään. Keskuskomitean taholta saatin raportti, joka ensinnäkin selosteli solutoiminnan tärkeyttä ja ettei yhdellä paremmin kuin toisellakaan sollulla ole oikeutta tehdä poikkeusta kolmannen kansainvälisen taholta määrättyihin toimintaohjeisiin. Kiinan nykyistä tilannetta myös käsiteltiin ja otettiin huomioon kansainvälisen punaisen avun Yhdysvaltain osaston taholta alkunpantu avunkeräys, johon liitytään mikäli mahdollista. Metsätyöläisten unionin konventsiooni on aijottu järjestää joulun aikana. Viimeistä tiliraporttia kesäkämppäyksen suhteen odotetaan. Toivomuksena lausuttiin, että tästälähtien keskuskomitea selostaa hommistaan joka kolmen kuun kuluttua. Toveritar A. Vendelä lahjoitti S.J. os:n kirjastolle uusia kirjoja 5 doll. arvosta, minkä summan hän oli voittanut Toverittarelle tilaajia hankkiessaan viime kilpailussa. Agitatsionikomitean taholta on suunniteltu kehitysseuran perustamista, vaan asia odottaa vielä kypsymistä.

Työläisnaisten liiton osaston kokoukset kesäloman jälkeen ovat olleet säännöllisiä. Osanotto tosin on laimeaa; näyttää kun naiset olisi unohtaneet omat kokouksensa.

Ryhmäneuvottelukokouksessa tässä tuonnoin järjestelimme syystoimintaa. Kirjoituskerhon perustaminen oli yksi tärkeimpiä. Vancouverin T.N.L. osasto käsitteli kerhon perustamista kokouksessaan ja päätti alottaa nyrkkilehdellä, joka ilmestyy 23 p. syysk. iltamissamme. Palvelijatarkysymys on vielä "lepotilassa". Sihteeristön taholta on selostettu, että se on henkiin herättämättä; en tiedä mistä niin toivoton mielentila. Nythän on juuri paras toiminnan aika käsissä. Kokoukseen tytöt, järjestämään myyjäisillanviettoa tehdyille käsitöille. On sitä kannatusjoukkoa kun vaan toimeen ryhdytte. Jos yritys kysyy voimia enempi mitä tällä hetkellä teillä on, pyytäkää vanhempia naisia avuksi. Voitto on teidän. Ainut osuustoiminnallinen tai ainakin siihen suuntaan menevä hanke Vancouverissa. Vancouverinkin suomalaisilla tarjoutuu täten tilaisuus antaa huomiota käytännössä osuustoiminnalliselle liikkeelle.

L. M.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadan varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland, Room 918

1410 Stanley Street, Montreal. (Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO, pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanstn, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Sopper Cliff, Ont.

Ruuan laittoon tottunut nainen haluaa

kämpälle kokiksi. Useamman vuoden kokemus.

H. K.,
Box 718, Sudbury, Ont.

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmella
279 Simcoe St., Toronto, Ont.
Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

PALLOHAALI ja PARTURI

LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

Me tarjoamme myytäväksi:

Purity jauhoja, sokeria, suolaa, braniä, shortsia, muhennettuja kauroja, syöttönisua, paloteltua maissia, hienonnettua maissijauhoa, täyttä maissia, kananruokaa, mäskiä, simpukan kuoria, öljykakkua, lihajauhetta, vasikansyötettä, uudelleen puhdistettuja lännen kauroja, siemen kauroja, ohraa, nisua, pellavan siemen syöttiä, heiniä ja olkia.

Edward Grain Company
66 Elm St. W. Sudbury, Ont.

A. FOURNIER
LIMITED
HENKI-, PALO-, TAPATURMA- JA AKKUNALASI-
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

SUURTA! KAUNISTA! JÄNNITTÄVÄÄ!

C. S. J. Sudburyn Osaston Näyttämö

—esittää—

mahtavan yhteiskunnallisen siperialaisen kansannäytelmän:

"TAIGA"

Nelinäytöksinen draama Siperian elämästä.
Kirj. WASILIJ ANGERIN

ensi lauantai- ja sunnuntai-iltoina, t.k. 29 ja 30 p:nä

—HENKILÖT—

JEGOR AWDEJEVITSH, kultakaivosten omistaja .... A. Hokkinen
ANNA JEGOROWNA MALTEJEWA, hänen tyttärensä .... Elvi Vainikainen
LUKA IWANOVITSH, Karadin'in yhtiötoveri .... V. Karhunen
KATARINA KUSMINTSHA, hänen vaimonsa .... Lyyli Toivonen
FJODOR, heidän poikansa .... T. N. Carlson
ALEKSEI ILJITSH ISBORSKIJ mekanikko kaivoksilla, karkoitettu .... Arvi Lahti
LISAWETA IWANOWNA OSNOBINA, viinatehtaan omistaja .... Tyyne Tenhunen
PAWEL PAWLOVITSH LUDILIN, kaivospiirilääkäri K. Suutarinen
JEWLAMPIA NIKANDROWNA, kätilö kaivoksilla, naimaton .... Martta Koski
TERENTIJ KOLSAKOW, tallirenki .... O. Förbum
SEMJON LWOVITSH SALIKOW, työnjohtaja kaivoksilla E. Koski
GLASHA, Kutarin'in palvelustyttö .... Anni Pajala
SAADULLA, tattari .... A. Salo
PORFIRI, BALDIN, NARYMKA } työmiehiä .... O. Luoma, J. Mattson, K. G. Asiala
I:nen TYÖMIES .... E. Mäenpää
II:nen TYÖMIES .... E. Lindroos
Työmiehiä.

Tapahtumapaikka: Kutarin'in vuorikaivoksilla ja ympäristöllä, Siperiassa, viileimmässä koillis-osassa.

SISÄÄNPÄÄSYT molempina iltoina istumatilat 50c ja seisomatilat 40c. Tikettejä etukät. saatavana Seppälän saunalla ja poikatal.

KAPPALE PITUUTENSA VUOKSI TÄYTYY ALKAA TÄS. 8.30

Tervetuloa katsomaan läheltä ja kaukaa tätä mahtavaa näytelmää.

SUDBURYN OS. NÄYTELMÄSEURA.

Seuraava kokoillan näytelmä on "TUKKIJOELLA".

HUOM.! HUOM.!

"Pohjalaisia"

Kolminäytöksinen kansannäytelmä

ESITETÄÄN

So. Porcupinen Osaston Näyttämöllä

ensi sunnuntaina, t.k, 30 päivänä

Alkaa täsmälleen kello 8 ill.

PÄÄSYLIPUT: 50 senttiä. Pääsylippuja saa etukäteen johtajalta haalilla sekä F. Alasen parturisapasta.

Näytelmäseura.

Huom.! Seuraava näytelmä on "KUKKASVARAS".

TORONTOLAISET! HEI! HEI!

OHJELMA- JA TANSSI-ILTAMA

DON HAALILLA, 957 BROADVIEW AVE.

Lauantaina, t.k. 29 p., kello 8.15 ill.

OHJELMASSA ON SOITTOA, RUNO, PUHE, KUPLETTI JA NÄYTELMÄKAPPALE

"KIROTUT PUNIKIT"

Koomikkoesitys kahdessa näytöksessä.

LOPUKSI TANSSIA AINAKIN PUOLITOISTA TUNTIA

—Liput vain 35 senttiä—

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.
Sudbury, Ont.

Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.

Tyydyttäväisyys taataan.

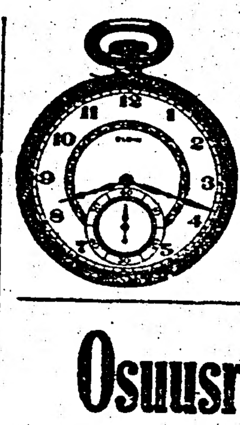

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.

FINNISH CLUB.
Box 297, Kirkland Lake, Ont.

Dr. S. J. Miller

HAMMASLÄÄKÄRI
Spesialisti

ekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyö alalla.

Acme apteekin yläkerrassa Cedar ja Durham kat. kulmassa
P. O. Box 536 —— Puhelin 52
SUDBURY, ONT. (K)

LUONTAINEN HOITAJA JA HIEROJA

Mary Poukama,

ottaa työtä kotonaan Ontario kadulla 610, tulee myös potilaiden luo. Puhelin 457. Sudbury, Ont. (KL

Punikki sanoo asian halki

— eikä osittain. Syntyisi kauhea hämminki, ellei Punikkia olisi — veli ei tuntisi veljeä, sisar ei sisarta, sulhanen helluansa. Punikki on jästi, joka nostattaa ajatukset. Joko sinulle, rakas aateveli ja -sisar, tulee Punikki? Jos ei, niin tee tärkeä käännös elämässäsi ja ala sitä tilaamaan! Niitä kauppojansakin katuu, mutta tämä kauppa on sellainen, jota ei kadu niin kauan kuin maa seisoo (joka ei seiso). Ennemmin tai myöhemmin se on kumminkin tehtävä. Jos sinulle jo tulee Punikki, niin katso peiliin, niin näet viisaan miehen tai naisen. Leikkaa silloin tämä ilmotus rti ja hanki tilaus joltakin toiselta. Punikin tilaushinnat ovat narikkahinnat: $1.50 vuosi, 90c puoli v., Canadaan $1.75 ja $1.05.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Punikin tilaus. Rahaa seuraa $..................

Nimi ....

Osote ....

....

STAR BOTTLING WORKS

K. V. NURMI, omistaja

Box 1028 —— Sudbury, Ont. —— Phone 946

(VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIR.

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

Jack Seppälän sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.
Spruce St. —— Puhelin 1107 —— Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Matkustaessanne Suomeen

tai tuottaessanne tuttavianne Suomesta Canadaan, kirjoittakaa Vapauden Montrealin konttooriin, tulemme avustamaan teitä kaikessa matkustamisessa ja tarvittavissa tiedoissa. Kirjoittakaa tai lähettäkää sähkösanoma millä junalla saavutte, olemme teitä asemalla vastassa.

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 ST. ANTOINE STREET MONTREAL, QUE.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.

VARASTOPAIKKA —— LORNE STREET —— PUHELIN 86.

MARS HOTEL

Ainoa suomalainen hotelli Rouynissa. Siistiä huoneita saatavana.
T. J. KUPIAINEN
Main ja Noranda Sts. kulmassa
ROUYN, QUE. (K

J. N. DESMARAIS

Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksatautit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Fin. 21 — 1018 So. Wabassa St., Chicago, Ill

Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä.........jolla lähettäkää minulle.........pulloa Nuga-Tonea.

Nimi ....

Katu ja numero tahi R. F. D. ....

Kaupunki. .... Valtio. ....